

Inhoud

Hoofstuk 1: Klankleer.....	5
Begripstoets (bl. 1–6).....	5
Klankleer.....	7
Vokale/klinkers (bl. 6–7).....	7
Diftonge/tweeklanke (bl. 7–8).....	7
Konsonante/medeklinkers (bl. 8–10).....	7
Stemhebbende en stemlose klanke (bl. 10).....	8
Klankverskynsels (bl. 10–12).....	8
Hooflettergebruik (bl. 13–14).....	9
Skryf- en leestekens (bl. 14–18).....	9
Lettergrepe (bl. 19–20).....	9
Klankgrepe (bl. 20).....	10
Hersiening (bl. 21–22).....	10
Hoofstuk 2: Woordvorming (morfologie).....	11
Begripstoets (bl. 23–27).....	11
Stam/basisvorm van woorde (bl. 28).....	12
Simpleks en kompleks (bl. 28–29).....	12
Voorvoegsels (prefikse/premorfeme) (bl. 29–30).....	12
Agtervoegsels (suffikse/postmorfeme) (bl. 30–31).....	12
Afleidings (bl. 31–33).....	13
Samestellings (bl. 33–34).....	14
Samestellende afleidings (bl. 35).....	14
Kern en bepaler (bl. 35–36).....	14
Vokaalverandering/klinkerwisseling (bl. 36–37).....	15
Afkortings (bl. 37–38).....	15
Akronieme (bl. 38–40).....	15
Neologismes/nuutskappings (bl. 40–42).....	15
Leenwoorde (bl. 42–43).....	16
Spelling (bl. 44–45).....	16
Hersiening (bl. 45–47).....	17
Hoofstuk 3: Selfstandige naamwoorde en voornaamwoorde.....	17
Begripstoets (bl. 48–51).....	17
Selfstandige naamwoorde (bl. 51–54).....	19

Meervoudsvorme (bl. 54–56).....	20
Verkleiningsvorme (bl. 56–59).....	21
Versamelname (bl. 59–60).....	22
Lande en inwoners (bl. 60–61)	22
Geslagswoorde – manlik en vroulik: Mens/dier (bl. 61–63).....	22
Voornaamwoorde (bl. 63–68).....	23
Hersiening (bl. 68–72).....	25
Hoofstuk 4: Byvoeglike naamwoorde.....	27
Begripstoets (bl. 73–77).....	27
Byvoeglike naamwoorde (bl. 78).....	28
Attributiewe en predikatiewe vorm (bl. 78–80).....	28
Intensiewe vorme (bl. 80–82)	29
Trappe van vergelyking (bl. 83–85).....	30
Deelwoorde (bl. 85–87)	30
Hersiening (bl. 88–89)	31
Hoofstuk 5: Werkwoorde en bywoorde	32
Begripstoets (bl. 90–95).....	32
Selfstandige naamwoorde (bl. 96–97)	33
Oorganklike en onoorganklike werkwoorde (bl. 98).....	33
Koppelwerkwoorde (bl. 99).....	34
Hulpwerkwoorde (bl. 100–101).....	34
Deeltjiewerkwoorde (bl. 103–104)	35
Onskeibare werkwoorde (bl. 104–105).....	35
Infinitief (bl. 105–106).....	36
Werkwoorde in vaste verbindings (bl. 106–107).....	36
Werkwoorde wat soms verwar word (bl. 107–108).....	37
Bywoorde (bl. 108–112)	38
Hersiening (bl. 111–113)	39
Hoofstuk 6: Lidwoorde, telwoorde, voegwoorde, voorsetsels en tussenwerpsels	41
Begripstoets (bl. 114–118).....	41
Lidwoorde (bl. 118–120)	43
Telwoorde (bl. 120–122)	43
Voegwoorde (bl. 122–126)	44
Voorsetsels en vaste voorsetsels (bl. 126–129)	45
Tussenwerpsels (bl. 129–130).....	46

Hersiening (bl. 130–133)	46
Hoofstuk 7: Sinsleer.....	47
Begripstoets (bl. 134–138).....	47
Onderwerp, voorwerp en gesegde (bl. 138–140).....	48
Byvoeglike en bywoordelike bepalings (bl. 140–142)	49
Byvoeglike en bywoordelike bysinne (bl. 142–145)	49
Infinitiese vorm (bl. 145–146).....	50
Enkelvoudige, saamgestelde en veelvoudige sinne (bl. 146–148).....	50
Sinsbou met $S(v^1)TOMP(v^2)$ (bl. 149–150).....	51
Ontkenning (bl. 150–152).....	51
Sinstipes (bl. 152–153)	51
Lydende en bedrywende vorm (bl. 154–157)	52
Lydende vorm (bl. 154–155)	52
Bedrywende vorm (bl. 155–157)	52
Direkte en indirekte rede (bl. 158–160).....	52
Direkte rede (bl. 158–159).....	52
Indirekte rede (bl. 159–160).....	52
Hersiening (bl. 160–163)	53
Hoofstuk 8: Betekenisleer.....	54
Begripstoets (bl. 164–168).....	54
Letterlike (denotatiewe) en figuurlike (konnotatiewe) taalgebruik (bl. 168–169).....	55
Idiomatiese taalgebruik: Idiome, spreekwoorde en spreuke (bl. 170–172)	55
Kollokasies (vaste verbindings) (bl. 172)	56
Sinonieme (bl. 172–173).....	56
Antonieme (bl. 174–175).....	56
Homofone (bl. 175–176).....	57
Homonieme (bl. 176).....	57
Paronieme (bl. 176–177).....	57
Doeblette (bl. 177–178)	58
Een woord vir ’n omskrywing (bl. 178).....	58
Hersiening (bl. 179–182)	58
Hoofstuk 10: Vraestelle	60
Vraestel 1: Junie (bl. 205–216).....	60
AFDELING A: LEESBEGRIP	60
AFDELING B: OPSOMMING	61

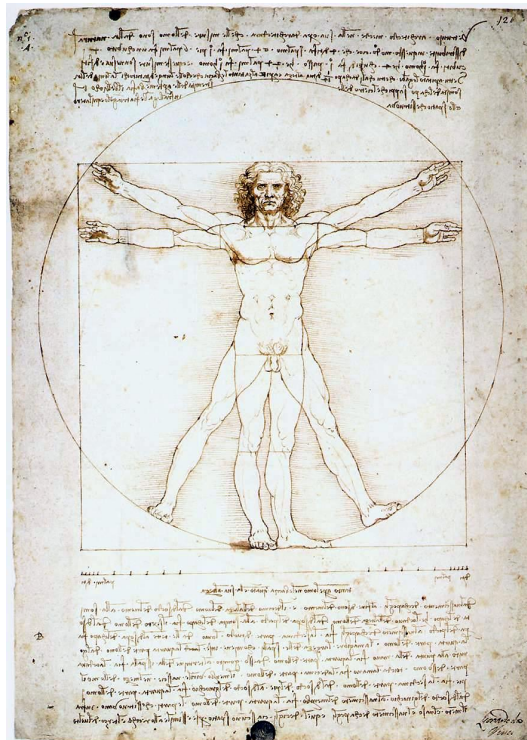
AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES	62
Vraestel 1: November	64
AFDELING A: LEESBEGRIP (bl. 217–228)	64
AFDELING B: OPSOMMING	65
AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES	66

Hoofstuk 1: Klankleer

Begripstoets (bl. 1–6)

1. “ontwrig” ✓ (1)
2. Met uiteenlopende menings word bedoel dat verskillende persone se menings van mekaar verskil. ✓ (1)
- EN
- In paragraaf 6 verstaan Lindiwe nie waarom die bohaai gaan nie. ✓ (1)
- EN
- Anders as Lindiwe beskou kaptein Nguni dit volgens paragraaf 14 as ’n ontwrigting wat tot ’n einde moet kom. ✓ (1)
3. Dr. Voosa neem aan dat die Sirkelman ’n student is. ✓ (1)
- EN
- Nee.
- Daar is te min inligting oor Sirkelman bekend. ✓ (1)
- Die leerder kan ’n soortgelyke antwoord binne konteks van die teks as antwoord aanbied.*
4. Die media weet nie wat die regte naam van die graffiti-kunstenaar is nie. (1)
- OF
- Die kunstenaar is bang vir die moontlike gevolge van die straatkuns teen die geboue en gee nie sy/haar naam nie. (1)
- OF
- Graffiti-kunstenaars is gewoonlik anoniem. (1)
- OF
- Die leerder kan ’n soortgelyke antwoord binne konteks van die teks as antwoord aanbied. ✓ (1)*
5. Hy glo die doel van die graffiti is om te ontwrig/om op te sweep. (1)
- OF
- Hy meen die graffiti neig na ’n soort Middeleeuse kunsvorm. ✓ (1)
6. Die swaarste dissiplinêre maatreëls kan opgelê word. ✓ (1)
- Sirkelman kan geskors word. ✓ (1)
7. *Die leerder bied ’n eie antwoord binne die konteks van die teks aan, bv.* (1)
- Ek dink straatkuns is nie “cool” nie, want dit onsier geboue. (1)
- OF
- Straatkuns is cool omdat dit ’n moderne manier van kuns is. ✓ (1)
- Die punt word vir die motivering toegeken.*
8. Albei wys plek aan; die een waar die voorouers was en die ander die persoon se plek in die nuwe Suid-Afrika. ✓ (1)
- Wanneer ’n vraag beantwoord word wat oor ooreenkoms/-te handel, is ’n voorstel dat die leerder die antwoord met “Albei . . .” begin.*
9. Mening (1)
- “meen” ✓ (1)
10. Die woord “sirkels” in “Sirkels in die siel” hou verband met die graffiti-kunstenaar se naam, Sirkelman. “In die siel” dui daarop dat die straatkuns ’n dieper betekenis het/in Sirkelman se siel ontstaan. ✓ (1)
- EN
- “Sirkelman” ✓ (1)
11. Die straatkuns word afgeskuur sodat dit nie behoue bly om uit te stal nie. ✓ (1)
12. Jy werk onder die dekmantel van die nag as niemand jou sien terwyl jy werk nie/jy skelm in die donker werk/jy onsigbaar jou werk doen. ✓ (1)
- EN
- “skim” ✓ (1)

13. Sirkelman se straatkuns is oppervlakkig. ✓ (1)
 EN
 Die straatkuns flous die kyker dat dit 'n suggestie van betekenis het. ✓ (1)
 EN
 Dis blote misleiding. ✓ (1)
 EN
 Die straatkuns lei die aandag af van die ware misdade (van korrupsie en wanbesteding). ✓ (1)
14. “hállo” ✓ (1)
15. Sirkelman se akrobatiese vermoë (om sy skilderkuns hoog teen geboue aan te bring). ✓ (1)
 EN
 Viljoen noem dat hy sy lyf Leonardo da Vinci, die beroemde skilder van die Vitruviaanse Man wat soort van 'n sirkel met sy arms vorm, hou. ✓ (1)
 EN
 Niemand kan Sirkelman dit nadoen nie. ✓ (1)
Die leerder bied DRIE soortgelyke antwoorde vir EEN punt elk aan.
16. Ja
Geen punt vir “Ja” nie.
 Die skets van die onderstebo boom pas by die woorddeel “Boom” in die titel, *Boomkastele*. ✓ (1)
17. Daar word na die moerbeiboom (*Morus alba*) ✓ en die witstinkhoutboom (*Celtis africana*) ✓ verwys. (2)
18. “Vitruviaanse Man” ✓ (1)
 Ter kennisname: Die Vitruviaanse Man is deur Leonardo da Vinci geskilder om die menslike anatomie uit te beeld.

[Bron: Leonardo da Vinci Vitruvian Man. JPG. (2019, 22 Desember). *Wikimedia Commons, the free media repository*. Besikbaar
 [A.]: [https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Leonardo_da_Vinci-Vitruvian_Man.JPG&oldid=382272063.](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Leonardo_da_Vinci-Vitruvian_Man.JPG&oldid=382272063)
[TOTAAL: 30]

Klankleer

Vokale/klinkers (bl. 6–7)

1.
 - a) stadsbase ✓
 - b) stadsbase ✓
 - c) stadsbase ✓
 - d) Voorbeelde van woorde uit die teks: beter / reklamemaatskappy ✓

2.
 - a) Die navorser blaai stadig deur sy koerant. ✓
 - b) die, deur, koerant ✓
 - c) navorser, stadig ✓
 - d) Nee, “aai” is ’n diftong/tweeklank. ✓

Diftonge/tweeklanke (bl. 7–8)

1.
 - a) seemeeu ✓
 - b) loei ✓
 - c) kastajing ✓
 - d) ys ✓

2.

LANG VOKALE	KORT VOKALE	DIFTONGE
<u>stillees</u> <u>salige</u> <u>muur</u> <u>bonus</u>	<u>oksied</u> <u>salf</u> <u>koeksister</u> <u>hierna</u>	<u>y</u> ster <u>in</u> duik <u>laai</u> <u>mandjie</u> (<i>die a-klank in “mandjie” klink soos “ai”, ’n diftong/tweeklank</i>)

Konsonante/medeklinkers (bl. 8–10)

1.
 - a) **w**: frikatief ✓
d: eksplosief ✓
 - b) **f**: frikatief ✓
t: eksplosief ✓
s: frikatief ✓
 - c) **b**: eksplosief ✓
ng: nasaal ✓
 - d) **l**: lateraal ✓

2.

a)	koolstofdioksied	K V K K K V K K V V K K V K k <u>oo</u> l s t o f d i o k s <u>ie</u> d
b)	gronderosie	K K V K K V K V K V g r o n d e r o s <u>ie</u>
c)	ekostelsel	V K V K K V K K V K e k o s t e l s e l

7

d)	houtbalk	K D K K V K K h <u>ou</u> t b a l k
----	----------	--

Stemhebbende en stemlose klanke (bl. 10)

1.

		STEMHEBBEND	STEMLOOS
a)	<u>b</u> oom	✓	
b)	g <u>oe</u> ie		✓
c)	<u>h</u> out hout	✓	✓
d)	bloek <u>o</u> m bloek <u>om</u>	✓	✓

Klankverskynsels (bl. 10–12)

1.

- a) Ontronding ✓
- b) Ontronding ✓
- c) Ontronding ✓
- d) Assimilasie ✓
- e) Ontronding ✓
- f) Assimilasie ✓
- g) Oorronding ✓
- h) Assimilasie ✓
- i) Ontronding ✓

2.

- a) bestier (betekenis: beskik): Dit is bestier dat ek oor bome navorsing gaan doen. ✓
- b) dier: 'n Eekhorning is 'n dier wat kos in uitgeholde boomstamme opgaar. ✓
- c) ryk: Afrikaans het 'n ryk woordeskat. / reik: Hy reik na meer in die lewe. ✓
- d) klere: Gedurende die winter is dit beter om daagliks warm klere soos 'n jas te dra. ✓

3. waardeur ✓, reuk ✓, deur ✓

4. reun (mannetjies hond): Een van die werpsel hondjies is 'n reun. ✓

5.

ASSIMILASIE	ONTRONDING	OORRONDING
van die ✓ voor die ✓ oor die ✓	bure ✓ bewus ✓ betonmuur ✓	moedswillige (moedswullige) ✓ takke (tôkke) ✓

Hooflettergebruik (bl. 13–14)

1.

Boomplantdag ✓
Geagte Dames en Here ✓
prof. Jannie Jansen van die Universiteit van Bomia ✓
CO ₂ ✓
H ₂ O ✓
Eerste Laan ✓, Gardenia ✓
Suid-Afrika ✓
<i>Podocarpus latifolius</i> ✓

Skryf- en leestekens (bl. 14–18)

1.

- a) “Man in hok. Man in sirkel!” fluister Ina skielik. ✓
- b) “Wat?” vra Dawid effe gesteurd. ✓
- c) “Iéts hieraan voel bekend.” ✓
- d) “Ek weet, nè? Dis oer, my bra!” ✓

2. Sy’t ✓

3. Staan nader, haha, fluit-fluit, die storie is nóóit uit nie! ✓

Lettergrepe (bl. 19–20)

1.

a)

O	O	O	G	G
ra-	di-	o-	to-	ring

b)

O	G
hei-	ning

c)

G	O
liet-	sjie

d)

G	G
mar-	sjeer

2.

- a) ka-sjoe-neut ✓
- b) klap-per-bo-me ✓
- c) man-go-pit ✓

Klankgrepe (bl. 20)

- 1.
- a) wa-rm-sjo-ko-la-de OF wa-rem-sjo-ko-la-de ✓
 - b) wa-te-wol-kies ✓
 - c) on-er-be-wus-te-li-ke ✓
 - d) vi-nig ✓

Hersiening (bl. 21–22)

1. i: vokaal ✓
EN
a: vokaal ✓ (2)
2. 'n ✓
EN
Pretoriase ✓ (2)
3. Lank ✓
EN
Boom ✓ (2)
4. *Portulacaria afra* ✓ (1)
5. Die “i” en “a” word as twee afsonderlike klanke uitgespreek. ✓ (1)
6. *Die leerder bied 'n eie, soortgelyke sin met vuur aan, bv.*
Daar word elke winter in die kaggel vuur gemaak. ✓ (1)
7. Assimilasie ✓ (1)
8. si-bes ✓ (1)
9. akuut ✓ (1)
- EN
Die lidwoord/determineerder verander na 'n aanwysende voornaamwoord.
OF
Die spesifieke boompies word uitgehef. ✓ (1)
10. 'n Hoofletter word aan die begin van 'n (stel)sin gebruik. (1)
11. Die e-klank word verleng.
OF
Die betekenis van die woord word verander. ✓ (1)
12. Josef se direkte woorde word aangehaal. ✓ (1)
13. steg-gies ✓ (1)
14. Suid-Afrikaners ✓ (1)
15. kool-stof-di-ok-sied
kool – geslote
stof – geslote
di – oop
ok – geslote
sied – geslote ✓ (1)
16. Dit dui aan dat die belangstelling in spekbome gevolg het nadat mediaberigte verskyn
het/dui tydsverloop aan/is 'n tydsaanduiding. ✓ (1)

[TOTAAL: 20]

Hoofstuk 2: Woordvorming (morfologie)

Begripstoets (bl. 23–27)

1. ||Hui !Gaeb ✓ (1)
2. Vuurvlamme skiet uit die berg. ✓
EN
Rotse rol teen die berg af. ✓
EN
'n Digte rookwolk hang oor die stad. ✓ (3)
3. Sophia het vulkaniese uitbarstings/aardbewings voorspel. ✓
EN
Die stad/||Hui !Gaeb is besig om haarself te vernietig. ✓ (2)
4. Die grootmense skree/skree bevele/is paniekbevange. ✓
EN
Nee.
Die kinderhuis het in 'n parallelle heelal ingeskuif.
OF
By die kinderhuis staan die tyd stil.
OF
Die kinders in die kinderhuis kan nie kontak met die grootmense maak nie. ✓ ✓ (3)
Die leerder bied TWEE redes vir EEN punt elk aan.
5. Amber vertel 'n storie vir die kleintjies. ✓
OF
Sy probeer waarskynlik om die kleintjies kalm te hou. ✓ (2)
Die leerder bied 'n soortgelyke rede vir Amber se optrede vir EEN punt aan.
6. Mohlomi ✓
EN
Kaleb ✓
EN
Iemand wat die kinders in die kinderhuis kom red. ✓ (3)
7. 'n Naam van iemand wat wil help. OF Die woord “ek” ✓ (1)
8. Bottelkos
EN/OF
Sprinkaanbiltong
EN/OF
Watermakers
EN/OF
Buitekoepelmaskers ✓ ✓ ✓ (3)
Die leerders bied DRIE antwoorde vir EEN punt elk aan.
9. Die verteller ervaar die reis as moeiteloos/tydloos. ✓ (1)
10. Die heilige wit leeus van die Timbavati ✓ (1)
11. Die leeus verskyn net op aarde as daar gevaar is/mense hulp nodig het. ✓
EN
Ja, die stad/mense is in gevaar (as die stad besig is om haarself te vernietig). ✓ (2)
Die leerder kan nie NEE as 'n antwoord aanbied nie.
12. Daar is waarskynlik nie goeie goed om aan te dink waaroor hulle kan lag nie. ✓ (1)
Die leerder bied 'n eie gepaste antwoord binne konteks vir EEN punt aan.
13. Mohlomi is bang om dieselfde oor te kom as hul ouers. ✓
EN
“versteen” ✓ (2)
14. Ja
Die woord “Kraak” sluit aan by die koepel wat kraak ná die aardbewing. (1)
15. Die koepel wat die stad omhul het, het die inwoners beskerm. ✓ (1)

16. *Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord aan, bv.*
Ja, die jaartal is 2315./Ja, die lugskepe waarvan gepraat word, kan 'n toekomstige vervoermiddel word. (1)
17. Hulle ouers woon nie by hulle nie/is in 'n hospitaal. ✓
EN
Nee, want die ouers/grootmense en die kinders is in parallelle heelal wat nie met mekaar kontak kan hê nie. ✓ (2)

Stam/basisvorm van woorde (bl. 28)

- 1.
- a) sak ✓
 - b) vuur, blok ✓
 - c) bottel, kos ✓
 - d) sprinkaan, biltong ✓
 - e) hand ✓
2. *Die leerder vorm ander woorde deur slegs van stamme gebruik te maak, bv.*
- a) varswater/varswatersnoek ✓
 - b) waternimf/watermeul/waterpas/waterland ✓
 - c) kleinboer/kleinletter ✓
 - d) wysstok/wysneus ✓

Simpleks en kompleks (bl. 28–29)

1.

SIMPLEKS	KOMPLEKS
venster ✓	kinderhuis ✓
	woestynslêë ✓
	droombeeld ✓

Voorvoegsels (prefikse/premorfeme) (bl. 29–30)

- 1.
- a) nie ✓
 - b) teen ✓
 - c) voorsien (van) ✓
2. *Die leerders vorm woorde deur van 'n voorvoegsel gebruik te maak, bv.*
- a) belê/gelê/verlê ✓
 - b) gerook/berook ✓
 - c) geluister/verluister ✓
 - d) gestem/bestem ✓

Agtervoegsels (suffikse/postmorfeme) (bl. 30–31)

1. *Die leerders vorm woorde deur van 'n agtervoegsel gebruik te maak, bv.*
- a) gevoelig ✓
 - b) voeler ✓
 - c) waaier ✓
 - d) doener ✓

- 2.
- a) donkerder ✓
'n Byvoeglike naamwoord word gevorm. ✓
 - b) sweer ✓
'n Selfstandige naamwoord/soortnaam word gevorm. ✓
 - c) verveeldheid ✓
'n (Abstrakte) selfstandige naamwoord word gevorm.
 - d) vriendelik ✓
'n Byvoeglike naamwoord word gevorm. ✓

Afleidings (bl. 31–33)

- 1.
- a) verstel ✓
Die betekenisfunksie is om die teleskoop anders in te stel. ✓
 - b) stam: skoop ✓
voorvoegsel: tele ✓
- 2.
- a) verbly ✓
Die kinders verbly hulle oor die goeie nuus wat Mohlomi bring. ✓
 - b) ontkom ✓
Die toeriste het aan dreigende gevaar ontkom. ✓
ontmenslik ✓
Die gevaar wat in ||Hui !Gaeb dreig, ontmenslik die inwoners wat vir hul oorlewing veg. ✓
- 3.
- a) ontevrede, onseker: nie ✓
 - b) doener: Mohlomi is nie een van die praters nie, maar 'n doener. ✓
- 4.
- a) voorvoegsel: ge ✓
agtervoegsel: ens ✓
 - b) voel ✓
bevoel: Die kinders bevoel die geskenke om uit te vind wat dit kan wees. ✓
- 5.
- a) gondelier ✓
 - b) salueer ✓
 - c) kalmeer ✓
- 6.
- a) geruisloos ✓
loos: sonder
 - b) gekies ✓
werking ✓
geneties ✓
begaafdes ✓

Samestellings (bl. 33–34)

1.
 - a) woestyndier ✓
 - b) instrumentekamer ✓
 - c) wildsvleis ✓
 - d) staaldeur ✓

2.
 - a) plantekompos ✓
 - b) kruieroom ✓
 - c) muskietnet ✓
 - d) bladmusiek ✓, tjellosak ✓

3. *Die leerder vorm samestellings en gebruik dit in 'n sin van hul eie, bv.*
 - a) Die wêreldstad is in puin gelê ná die vulkaniese uitbarsting. ✓
 - b) Daar is 'n kasteelbrug oor die grag gebou. ✓
 - c) Die eilandgroep in die Stille Oseaan is een van die veiligste plekke om in te woon. ✓
 - d) Die klasdeur is pienk geverf. ✓

Samestellende afleidings (bl. 35)

1.
 - a) koepel (stam) + poort (stam) + land (stam) + ing (agtervoegsel) + sirkels (stam) ✓
 - b) klimaat (stam) + ver (voorvoegsel) + ander (stam) + ing (agtervoegsel) ✓
 - c) joga (stam) + asemhaal (stam) + ing (agtervoegsel) ✓
 - d) kind (stam) + vreet (stam) + er (agtervoegsel) + plante (stam) ✓
 - e) inlig (stam) + ting (agtervoegsel) + sentrum (stam) ✓

2. *Die leerders vorm samestellende afleidings, bv.*
 - a) bootsbemanning ✓
 - b) woestyndieragtig ✓
 - c) wolkrekenaar ✓
 - d) grotbewoner ✓

Kern en bepaler (bl. 35–36)

1. koepelstad ✓, kinderhuis ✓, lugskip ✓, seeboot ✓, slaapsak ✓

2. *Die leerders vorm woorde waar die kern nou die bepaler is, bv.*
 - a) stadsaal ✓
Selfs die stadsaal in die koepelstad is vernietig.
 - b) huisadres ✓
Gee jou huisadres vir die koerier.
 - c) skipbrug ✓
'n Skipbrug is 'n brug wat deur bote gesteun word. ✓
 - d) boothuis ✓
Die boothuis is ook in die aardbewing vernietig.
 - e) sakboek ✓
Tumi neem 'n sakboek saam om al hul avonture in neer te skryf. ✓

Vokaalverandering/klinkerwisseling (bl. 36–37)

1.
 - a) Voor jy 'n moeilike taak aanpak, sê die grootmense soms dat goed begonne half gewonne is. ✓
 - b) Daar is 'n pas verskene boek oor die Timbavati-leeus beskikbaar. ✓
Die reisigers het besluit om diegene wat hulle teëkom so ver moontlik te help. ✓
 - c) Die verdwene leeu is gevind. ✓
 - d) Daar is ingeslote instruksies wat vir bou van die teleskoop gevolg moet word. ✓
2.
 - a) spreek ✓
 - b) gryp ✓
 - c) dink ✓
 - d) skrik ✓

Afkortings (bl. 37–38)

1.
 - a) bv. ✓
 - b) h.v. ✓
 - c) Mnr. ✓ (*Aangesien die sin met “Meneer” begin, behoort die afkorting met 'n hoofletter te begin.*)
 - d) sterrek. ✓
juf. ✓
2.
 - a) kilometer per uur ✓
 - b) asseblief ✓
 - c) geïnkorporeer ✓
 - d) dit wil sê ✓

Akronieme (bl. 38–40)

1. Suider-Afrikaanse Groot Teleskoop ✓
2. *Leerder se eie oefening. Probeer om minstens vyf akronieme te identifiseer.* ✓✓✓✓

Neologismes/nuutskappings (bl. 40–42)

1. *Die leerder gee 'n betekenis van sy/haar eie wat binne die konteks sal pas.*
 - a) Geografie-kenner ✓
sleg/versmaai ✓
 - b) dommie ✓
stoeier ✓
 - c) duiwel ✓
Sjoe! ✓
 - d) aarde ✓
Genugtig ✓
 - e) maklik ✓
 - f) oukei ✓
siekerig ✓
2. *Leerder gee eie nuutskappings met verklarings.* ✓

Leenwoorde (bl. 42–43)

1.
 - a) Maleis ✓
 - b) Khoi ✓
 - c) Maleis ✓
 - d) Latyn ✓

2.
 - a) Zoeloe ✓
 - b) Maleis ✓
 - c) Engels ✓
 - d) Engels ✓
 - e) Zoeloe ✓
 - f) Japannees ✓

Spelling (bl. 44–45)

1.
 - a) Spelling wat op tradisie baseer is. ✓
Rys: Die spookstorie sal jou hare laat rys./
Rys is een van die graansoorte wat veral in tropiese treke verbou word./
Die koek het nie gerys nie; dit het platgeval. ✓
 - b) lei ✓
ly: Wanneer iemand in pyn verkeer, word gesê dat hy/sy ly. ✓
 - c) Die beginsel van gelykvormigheid word gevolg. ✓
 - d) vel

2.
 - a) vir ewig ✓
 - b) op pad ✓
 - c) lug ✓
 - d) waardeer ✓
 - e) om verskoning ✓
 - f) vir seker ✓
As jy sekerheid het oor 'n saak, sê ons “jy is verseker van jou saak”. (Wanneer “verseker” vervang kan word met “selfversekerd”.)
Jy moet jou besittings laat verseker.
Jy kan vir seker weet jou antwoord is korrek.
[Bron: <https://viva-afrikaans.org/nuus/item/243-verseker-of-vir-seker-is-soms-n-taai-tameletje>]
 - g) gehad ✓
“gehaat” sou beteken hulle het die oomblik verpes.
 - h) definitief ✓
 - i) jeuk ✓
 - j) wand ✓
 - k) sand ✓
 - l) steil ✓
 - m) pyl ✓
 - n) peil ✓

Hersiening (bl. 45–47)

1. die ✓ (1)
 2. muisie: Die muisie is in 'n muisval gevang. ✓ (1)
 3. nasale konsonant ✓ (1)
 4. sou ✓ (1)
 5. Die beginsel van gelykvormigheid ✓ (1)
 6. oorronding ✓ (1)
 7. loop ✓ (1)
 8. Dit is Mhlomi se direkte woorde wat aangehaal word. ✓ (1)
 9. my ✓ (1)
 10. nasale konsonant ✓ (1)
 11. **l**: probleem/gelees ✓ (1)
 12. Al word die vokale verskillend gespel (“e” en “i”), word dit dieselfde uitgespreek. ✓ (1)
 13. Die vraagteken word by 'n vraagsin gebruik. ✓ (1)
 14. ge-breek ✓ (1)
- EN
- ge: oop, breek: geslote ✓ (2)
 15. rig: Die seun rig die verkyker in die leeus se rigting. ✓ (1)
 16. belofte ✓ (1)
 17. oom-bli-ke ✓ (1)
 18. assimilasië ✓ (1)
 19. weier ✓ (1)
 20. simpleks
Die woord bestaan slegs uit 'n stam. ✓ (1)
 21. armsein ✓ (1)
 22. kyker ✓ (1)
 23. kinderafdeling ✓ (1)
- [24]
24. Nommer 4 ✓
- EN
- Dié ruimtewan het 'n braairooster en draagbare braaier wat hy saamdra.
OF Suid-Afrikaners is lief daarvoor om te braai. ✓ (2)
 25. kolonie ✓ (1)
 26. Die woord het 'n stam en 'n agtervoegsel/is 'n afleiding. ✓ (1)
 27. Eiename (van planete) word met hoofletters geskryf. ✓ (1)
 28. tweeling ✓ (1)
- [6]
- [TOTAAL: 30]**

Hoofstuk 3: Selfstandige naamwoorde en voornaamwoorde

Begripstoets (bl. 48–51)

1. “25 Januarie” ✓ (1)
2. Tannie Ella (se navraag/gesprek met die spreker se ma) is vir die uitval verantwoordelik. ✓
EN
Die spreker/Tiaan wil sy wetsuit/duikpak/natpak verkoop (en sy ma het nie toestemming verleen nie.) ✓
EN
3. “toe spat die vonke” ✓ (3)
Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.

- Nee, Tiaan het die wetsuit/natpak met sy eie geld gekoop en kan daarom self besluit of hy dit wil verkoop.
- OF
4. Ja, dit wys op Tiaan se respek vir sy ouers as hy sy ma/pa in sulke sake ken. ✓ (1)
Tiaan/Hy gaan nie weer surf/branderplankry nie.
- EN/OF
- Tiaan/Hy kan nie die duikpak na 'n sokkie aantrek nie.
- EN/OF
- Tiaan/Hy gaan dit nie weer nodig kry nie.
- EN/OF
5. Aangesien die duikpak met sy eie geld gekoop is, kan hy self daarvoor besluit. ✓✓✓ (3)
Die leerder bied DRIE soortgelyke antwoorde vir EEN punt elk aan.
Wanneer ma's baklei, haal hulle dinge uit die verlede op. ✓
- EN
- Die ma vra aan Tiaan waarom hy nie meer saam met ander kinders kuier nie. ✓
- EN
- Sy ma sê aan hom dat hy nie die heeldag in sy kamer kan sit nie. ✓
- EN
- Sy ma sê dat hy meer moet uitkom. ✓ (4)
6. Tiaan luister nie na wat sy ma vir hom sê nie/steur hom nie aan sy ma se woorde nie. ✓ (1)
7. Nee
Tiaan voel hy kom elke dag uit as hy skool toe gaan, terwyl sy ouers wil hê hy moet sosialiseer. ✓
- EN
- Tiaan neem die hond/Hugo elke dag vir 'n stappie en beskou dit as uitkom, terwyl sy ouers noem dat hy nie elke dag in sy kamer kan sit nie. ✓ (2)
8. Die hond/troeteldier van die gesin ✓ (1)
9. Sy is baie bekommerd oor Tiaan. ✓
- EN
- Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Ja, Tiaan behoort sy ma se huisreëls te respekteer dat honde nie op die beddens kan slaap nie.
- OF
- Nee, Tiaan se ma kan bietjie toegeeflik wees terwyl Tiaan sy vriend aan die dood afgestaan het. ✓ (2)
10. Tiaan probeer om die vak vir homself interessant te maak.
- OF
- Tiaan se onderwyser het aan hom die voorstel gemaak om sy vak interessant te maak. ✓
Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.
Ja, dit is 'n manier om leerwerk makliker te onthou. ✓
- EN
- Dit is die raad wat die onderwyser aan hom gegee het nadat hy swak presteer het. ✓
- OF
- Nee, jy gaan eerder die humor as die vakinhoud onthou. ✓
- EN
- As jy op die humor fokus en iets vergeet, gaan jy nie die vraag kan beantwoord nie. ✓ (3)
11. Tiaan se pa is stil/nie iemand wat baie praat nie. ✓
Tiaan se pa gesels nooit met iemand wanneer hy visvang nie. ✓
"lieg dat dit spat" ✓ (3)
12. Ja
Hy word kwaad as die hengelaars plastieksakke/blikke/rommel langs die viswater los en nie verwyder nie. ✓ (1)
13. Die leerders by die skool/sy vriende wil hom in die see dwing. ✓ (1)

14. Nee, Tiaan en Dirkie het soveel van die see gehou dat hulle net sowel die skool kon los en heeldag by die see rondhang. ✓ (1)
15. Iets moes met sy vriend/Dirkie gebeur het wat veroorsaak dat hy nie meer see toe wil gaan nie. ✓ (1)
Die leerder bied 'n eie antwoord vir EEN punt aan.
16. Die seun op die voorgrond.
Tiaan is die hoofkarakter in die roman en sal dus meer prominent wees op die omslag. ✓ (1)
17. Die jeugroman is met twee boekpryse bekroon. ✓ (1)

[TOTAAL: 30]

Selfstandige naamwoorde (bl. 51–54)

- 1.
- Eers oor Hugo, natuurlik. Jy weet mos hoe is mense oor Weimaraners: óf die goue oë maak hulle bang, óf hulle is mal oor die honde. ✓
 - Maar Ma het aangegaan asof ek omtrent die huis onder haar en Pa probeer uitverkoop . . . ✓
 - Die jaar het skaars begin en ek en my ma het al klaar 'n hengse uitval gehad. Sou ook nie gebeur het as dit nie vir tannie Ella was nie. ✓
 - Hulle praat albei Engels, maar verstaan Afrikaans baie goed. Kevin en Jasmine Farat. Bly by hulle afgetrede oupa en ouma hier op Vlakberg. Hulle pa en ma is nog in Engeland, waar Jasmine en Kevin gebore is. ✓
- 2.
- Ek skat haar jonger as my ma en sy het vir Yvette gesê haar oudste dogter kom ook volgende jaar Storms toe. ✓
 - Ry spesiaal met sy fiets van die plaas af om te kom kyk. ✓
 - Of gerookte varkribbetjie, met my ma se braai-aartappels. ✓
 - Ons sal moet lootjies trek oor wie se hand ons eerste gaan afkap. ✓
- 3.
- Soos net my ouma dit kan maak. ✓
oupa ✓
 - My ma kerm aanmekaar dat ek te min uitkom en my lewe omslaap, maar 'n ou moet tog rus as jy so vinnig groei. ✓
pa ✓
meisie ✓
 - Vertebrate. Eiers deur die wyfie warm gehou. ✓
mannetjie ✓
 - Dit is nie hoe groot jy is nie, dit is hoe hard jou koning val. ✓
koningin ✓
4. *Die leerder maak 'n lys van die soortname in die prent, bv.*
palmboome, wolke, tas, strandstoel, plakkies, sambreel, strooitjie, kokosneut, paspoort, snorkelbril, paddavoete ✓
5. *Die leerder gee eie gepaste abstrakte selfstandige naamwoorde wat by die emotikons pas, bv.*
- ongelukkigheid ✓
 - geluk ✓
 - moegheid ✓
 - frustrasie ✓
 - hartseer ✓
 - woede ✓

- 6.
- Ek het die oggend met 'n tikkie hartseer opgestaan. ✓
 - Ek het amper gehuil van woede. ✓
 - Albert weet maar min van die see af, maar hy het per ongeluk op die flaminke afgekom en is nou skoon in vervoering. ✓
 - . . . toe die hoof ons in die saal ons hoofde laat buig vir 'n paar oomblikke van stille. Christien se huilery het die stille verbreek. ✓

Meervoudsvorme (bl. 54–56)

1.

a)	branders ✓
b)	skole ✓
c)	kwartale ✓
d)	terreine ✓
e)	katkisasieklasse ✓
f)	naweke ✓
g)	deurmatte ✓
h)	onderhoude ✓
i)	rapporte ✓
j)	dinge ✓
k)	reëlings ✓

2.

- anemone ✓
hippies ✓
groepies ✓
kunstenaars ✓
- hengelaars ✓
- poele ✓
luise ✓
lewens ✓
- pensies ✓
vingers ✓
keelgate ✓

3.

a)	oggende ✓	n)	beddens ✓
b)	boeke ✓	o)	matte ✓
c)	vakke ✓	p)	lyfplanke ✓
d)	skinderbekke ✓	q)	kamers ✓
e)	speletjies ✓ (bv. allerlei speletjies uitdink om te speel) (geen meervoud, bv. dis net 'n spel wat gespeel word.)	r)	werkboeke ✓
f)	vonke ✓	s)	middae ✓
g)	transaksies ✓	t)	mans/manne ✓
h)	ure ✓	u)	sakke ✓
i)	stasies ✓	v)	baarde ✓

j) aande ✓	w) natpakke ✓
k) rotse ✓	x) blikke ✓
l) honde ✓	y) plastieksakke ✓
m) winkels ✓	z) strande ✓

Verkleiningsvorme (bl. 56–59)

1.

a) brandertjie ✓	n) sitkamermuurtjie ✓
b) skooltjie ✓	o) vragie ✓
c) kwartaaltjie	p) wedrennetjie ✓
d) terreintjie ✓	q) brilglasie ✓
e) katkisasieklasse ✓	r) droompie ✓
f) nawekie ✓	s) skouertjie ✓
g) deurmatjie ✓	t) ideetjie ✓
h) onderhoudjie ✓	u) skrumpie ✓
i) rapportjie ✓	v) golfie ✓
j) dingetjie ✓	w) duintjie ✓
k) reëlinkie ✓	x) melkhouboompe ✓
l) tannietjie ✓	y) seekatgrepie ✓
m) ma'tjie ✓	z) duikpakkie ✓

2.

- a) bussie ✓
Donnerdaggies ✓
uurtjie ✓
skooltjie ✓
wolkie ✓
stiltetjies ✓
- b) perlemoentjie ✓
skulpies ✓
- c) pa'tjie ✓
karretjie ✓
boksies ✓
goedjies ✓
- d) gapinkies ✓
- e) kaboutertjie ✓
moddervoetjies ✓
huisie ✓
- f) Kruiwaentjie ✓
atleetjie ✓
skooltjie ✓
itempie ✓

3.

a) oggendjie ✓	n) bedjie ✓
b) boekie ✓	o) matjie ✓
c) vakkie ✓	p) lyfplankie ✓
d) skinderbekkie ✓	q) kamertjie ✓
e) speletjie ✓	r) werkboekie ✓

f)	vonkie ✓	s)	middaggie ✓
g)	transaksietjie ✓	t)	mannetjie ✓
h)	uurtjie ✓	u)	sakkie ✓
i)	stasietjie ✓	v)	baardjie ✓
j)	aandjie ✓	w)	natpakkie ✓
k)	rotsie ✓	x)	blikkie ✓
l)	hondjie ✓	y)	plastieksakkie ✓
m)	winkeltjie ✓	z)	strandjie ✓

Versamelname (bl. 59–60)

- boekery/biblioteek ✓
 - plantasie ✓
 - swerm ✓
 - skool ✓
 - plaag ✓
- familie ✓
 - skare ✓
 - kolonie ✓
 - nes ✓
 - kruideniersware ✓
 - laning ✓

Lande en inwoners (bl. 60–61)

- Suid-Afrikaners ✓
 - Europeërs ✓
 - Chinese ✓
 - Brasiliane ✓
 - Zimbabwiërs ✓
- Bloemfonteiners ✓
 - Johannesburgers ✓
 - Durbaniete ✓
 - Kapenaars ✓
 - Paarliete ✓
 - Stellenbossers ✓

Geslagswoorde – manlik en vroulik: Mens/dier (bl. 61–63)

- onderwyseres ✓
 - vrou ✓
 - pikkewynwyfie ✓
 - pikkewynmannetjie ✓
 - pa ✓
 - oom ✓
 - vriende ✓

- d) walviskoei ✓
walvisbul ✓
- e) niggie ✓
sussie ✓
- f) dogtertjie ✓
- g) joernaliste/joernalis ✓
In Afrikaans word seksistiese taal vermy. ✓

2.

	MANLIK	VROULIK		MANLIK	VROULIK
a)	bloemis ✓	bloemiste	p)	held ✓	heldin
b)	bibliotekaris	bibliotekaresse ✓	q)	skrywer	skryfster ✓
c)	reun ✓	teef	r)	tiermannetjie ✓	tierwyfie
d)	regisseur ✓	regisseuse	s)	buffelbul	buffelkoei ✓
e)	dokter	dokter/vrouedokter ✓	t)	gansmannetjie ✓	ganswyfie
f)	prins	prinses ✓	u)	ystervarkmannetjie	ystervarkwyfie ✓
g)	bruidegom ✓	bruid	v)	sebrahings ✓	sebramerrie
h)	ekostryder	ekostrydster ✓	w)	peetoom ✓	peettante
i)	vismannetjie ✓	viswyfie	x)	profeet	profetes ✓
j)	kelner	kelnerin ✓	y)	pianis ✓	pianiste
k)	ietermagog-mannetjie ✓	ietermagog-wyfie	z)	mannetjieskat	wyfiekat ✓
l)	rotmannetjie	rotwyfie ✓	aa)	redakteur	redaktrise ✓
m)	bestuurder ✓	bestuurderes	bb)	dominee	dominee/vrouedominee ✓
n)	ontvangsklerk	ontvangsdame ✓	cc)	dolfynbul ✓	dolfynkoei
o)	beer	sog/beerwyfie/ wyfiebeer ✓	dd)	luiperdmannetjie ✓	luiperdwyfie

Voornaamwoorde (bl. 63–68)

1.

- a) Tiaan (of 'n ander naam) ✓
Pa ✓
Tiaan (of 'n ander naam) ✓
- b) Piet ✓
Ma en Pa ✓
- c) Sannie (of 'n ander naam) ✓
- d) Sannie (of 'n ander naam) ✓
Sannie (of 'n ander naam) ✓

2.

- a) Dit is nie sy of my pa wat dit doen nie, dit is ék. Maar ek moet mos altyd presies doen wat sy wil hê ek moet doen. ✓
- b) Of miskien verbeel ek my net. Sou julle regtig vas begin uitgaan het? Ek kan in elk geval nie verstaan hoe jy altyd maklik meisies gekry het nie. ✓
- c) Nee, vir my kan hulle maar uitlos. ✓
- d) Volgende keer kom wys jy vir ons die trieks wat jou hond kan doen. Dalk maak dit op vir jou patetiese punte in die toetsreeks. ✓

- 3.
- Dit ✓
 - Dit ✓
- 4.
- Daaroor sal ek maar liever my mond hou. ✓
 - Dink seker hy gaan al jou rekords breek. ✓
 - Sy hare POENSKOP gesny! Net soos joune. ✓
 - Maar dan, jou pa het nie heeldag met jou gesukkel soos Albert s'n nie. ✓
 - Myne lyk toe so goed, dat ek beter punte as die ander twee by my tafel gekry het. ✓
- 5.
- Dit is nie asof Ma nie hierdie jaar meer huise verkoop het as ooit voorheen nie, nè? ✓
 - Stel daardie varing toe sowaar die spore vry tydens dié kykslag. ✓
 - “Wat was dié hoogtepunt van jou laaste week, Tiaan?” ✓
 - Ons het ook maar lekker gesweet voor daardie oond. ✓
- 6.
- Dié/Hierdie/Daardie ✓
 - daardie ✓
 - hierdie ✓
 - dié/hierdie/daardie ✓
- 7.
- Dalk nog een van die drie ekstras waaroor ons daardie Saterdag so genip het . . . ✓
 - Ek vra hom of hy nog nie gehoor het van kinders wat wegloop wie se lyke nooit weer gevind word nie. ✓
 - Die boek, waarin ek nou hier lê en skryf, is eintlik veronderstel om 'n soort werkboek vir Lewenswetenskappe te wees. ✓
- 8.
- wat ✓
 - wie se ✓
 - waarin ✓
 - waarin ✓
- 9.
- Gesê het ék is 'n lafaard en dan skiet hy homself in die voet. ✓
 - Hulle het hulself bedek en van toe af Angio's genoem. ✓
 - As ek so 'n gek van myself gemaak het by die byeenkoms op Franschhoek. ✓
- 10.
- Hulle sit van die heel eerste dag af langs mekaar in die bus. ✓
 - Sy en Albert praat nogal baie met mekaar by die skool. ✓
 - Die mikofiete slaan mekaar se koppe in. ✓
11. *Die leerder bied eie sinne met die vraende voornaamwoorde aan, bv.*
- Wat is haar naam? ✓
 - Waar gaan jy heen? ✓
 - Wanneer gaan jy hier wees? ✓
 - Waar in gaan jy dit vervoer? ✓
 - Watter skoene gaan jy aantrek? ✓
 - Hoe laat is dit? ✓

- g) Hoekom het jy my nie gesê nie? ✓
- h) Waarom het jy my nie gesê nie? ✓

12.

- a) Persoonlike voornaamwoord ✓
- b) Persoonlike voornaamwoord ✓
- c) Wederkerige voornaamwoord ✓
- d) Besitlike voornaamwoord ✓
- e) Persoonlike voornaamwoord ✓
- f) Wederkerige voornaamwoord ✓
- g) Persoonlike voornaamwoord ✓
- h) Besitlike voornaamwoord ✓

Hersiening (bl. 68–72)

1. Iemand wat 'n flik/boek/ens. beoordeel endaaroor verslag lewer. ✓ (1)
2. Eiename (van die flik) word met 'n hoofletter gespel. ✓ (1)
3. aktrises ✓ (1)
4. gravis ✓ (1)
5. *Die leerders vorm eie sinne met die samestelling wat hulle gevorm het, bv. boek: Tiaan is nie iemand wat by 'n boekklub sal aansluit nie.* ✓
EN (2)
flik: Die flik het 'n goeie resensie in die flikgids gekry. ✓
6. 'n Soortnaamverbinding met 'n eienaam-akroniem as eerste lid kan met (of sonder) 'n koppelteken vas geskryf word. ✓ (1)
7. Dit is 'n samestelling. OF Dit bestaan uit meer as een stam./basisvorm. ✓ (1)
8. Dit is hoe die eienaam registreer/gebruik word. ✓ (1)
9. *Die leerder bied 'n eie sin met die samestelling aan, bv. Skrywersnaam: Die hoof maak van 'n skrywersnaam gebruik en nie sy eie nie.* ✓ (1)
10.
 - 10.1 baadjietjie ✓ (1)
 - 10.2 veranderinkies ✓ (1)
11.
 - 11.1 massanaam ✓ (1)
 - 11.2 soortnaam ✓ (1)
 - 11.3 soortnaam ✓ (1)
12. Dui 'n inlassin/parentese/ekstra inligting aan. ✓
EN
'n Komma/aandagstreep in die plek van elke hakie kan gebruik word. ✓ (2)
13.
 - 13.1 Afleiding
'n Agtervoegsel is aan die stam aflei, gevoeg. ✓ (1)
 - 13.2 Samestelling
Twee stamme word gebruik om die woord te vorm. ✓ (1)
 - 13.3 Samestellende afleiding
Stamme plus afleiding vorm die woord. ✓ (1)
 - 13.4 Stam (in die meervoud)
Die woord bestaan uit die stam “kwessie” plus 'n fleksiemorfeem. ✓
 - 13.5 Stam
Die woord bestaan uit die stam suster. ✓ (1)

14. *Enige van die volgende VYF moontlikhede:*
 hoop /
 grootwoord /
 hartseer /
 liefde /
 lewe /
 dood ✓ (1)
15. 'n Nuwe lettergreep word aangetoon. ✓ (1)
16. Ná 'n aanspreekvorm word 'n komma geplaas. ✓ (1)
17. kameras ✓
- EN
- 'n "s" vorm die meervoud van 'n woord wat op 'n "a" eindig. ✓ (2)
18. Mamma, hou reg jou kamera – smaak my . . . ✓ (1)
19. Konnotatief.
 Die man bedoel dat hy dink/meen/glo die haai is naby hulle. ✓ (1)
20. baie ✓ (1)
- [TOTAAL: 30]**

Hoofstuk 4: Byvoeglike naamwoorde

Begripstoets (bl. 73–77)

1. Onderwyser ✓
Rugby-afrigter ✓
“meneer” ✓
Ja
Hulle kan grappies met die onderwyser maak/hom aansê om soet te wees. ✓
rugby ✓
Hy het togs/rugbyskoene in ’n plastieksak. ✓
Die leerder bied ’n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.
Nee, die stereotipering berus op onkunde, want Maison ken nog nie vir André nie. / Nee, dis nie noodwendig dat goeie atlete akademies swak moet vaar nie.
OF
Ja, aangesien hulle in dieselfde klas is, weet Maison dat André nie akademies goed presteer nie, maar ’n goeie sportman is. ✓
Albei speel rugby. ✓
Albei vaar nie goed in skoolwerk nie. ✓
Hulle is opponente van mekaar. ✓
’n Visserman/Hy vang vis (op die see). ✓
“Sy pa is op die see.” ✓
Onwaar
Hy voel ongemaklik langs hom op die bakkie en voel André probeer spog en sy vriendskap wen. ✓
8.1 Hulle ding dalk mee om dieselfde posisie in die span. ✓
8.2 Nee
André nooi vir Maison na sy huis toe/gee vir Maison ’n saamrygeleentheid. ✓
Hy is skaam omdat hy saam met André en sy pa moet ry terwyl die ander van taxi’s gebruik moet maak. ✓
Die harde musiek wat gespeel word, maak hom skaam. ✓
Toyi-toyi ✓
Die leerder gee ’n eie antwoord wat binne konteks sal pas, bv.
Nee, ek weet nie waarom jy my genooi het nie.
OF
Ja, ek weet, jy wil hê ek moet jou leer dans. ✓
Hulle is in matriek/hul laaste skooljaar. ✓
Dit is die begin van ’n nuwe vriendskap vir André en Maison. ✓
Na die laaste somerskoolvakansie/die einde van die skooljaar. ✓
Maison is van mening dat die lewe aangaan/dit nie help om te tob oor die laaste somer nie. ✓
Maison dink dat daar niks is om te mis nie. ✓
Hulle kom uit verskillende agtergronde. ✓

EN

Die leerder gee 'n eie gemotiveerde antwoord, bv.

Ja, mense wat verskillend is, kan mekaar baie goed as vriende aanvul.

OF

- Nee, mens kies vriende wat sonder om aan die persoon se agtergrond te dink. ✓ (2)
15. *Die leerder gee 'n eie gemotiveerde antwoord, bv.*
Ja, want die roman handel oor gebeure tydens 'n somervakansie. ✓ (1)
16. Hulle is nou gemaklik in mekaar se teenwoordigheid terwyl Maison aan die begin oor André se motiewe gewonder het. ✓ (1)
17. Ja
TEKS A handel oor twee vriende en daar is twee vriende op die voorblad. ✓

EN

TEKS A handel oor hul ontmoeting tydens die somer, wat by die voorblad aansluit. ✓ (2)

[TOTAAL: 30]

Byvoeglike naamwoorde (bl. 78)

- 1.
- a) Ek word wakker toe 'n groot, sterk hand aan my skud. ✓
 - b) Hy maak self die smaaklikste kerrievis. ✓
 - c) Ek dink die probleem is die nuwe James-ou. ✓
 - d) Die bussie skuif na links van die geel streep en Pa gaan verby. ✓
 - e) Nou dink hy ons is beste tjomme. ✓

Attributiewe en predikatiewe vorm (bl. 78–80)

- 1.
- a) Sy kyk op en af met die (verlig/verligte) straat asof sy (verloor/verlore) siele soek. ✓
 - b) Ons boot se kajuit is eintlik net 'n (hoog/hoë) kompartement voor die stuurwiel. ✓
 - c) Die (koud/koue) water sluit oor my kop en ek trap om weer bo te kom. ✓
 - d) Dis omdat ek 'n (ou/oud) pak aanhet wat van 'n (gewees/gewese) boyfriend van tannie Jemina af kom. ✓
2. *Die leerders bied eie sinne aan waar die woord attributief en predikatief gebruik word, bv.*
- a) ATTRIBUTIEF: Die geharde misdadiger was al drie keer in die tronk.
PREDIKATIEF: 'n Spekboom is gehard en 'n goeie keuse in 'n droë klimaat.
 - b) ATTRIBUTIEF: Die president is 'n belangrike gas.
PREDIKATIEF: Die president is belangrik, daarom sit hy by die hoof tafel.
 - c) ATTRIBUTIEF: Die stom meisie kan al van geboorte af nie praat nie.
PREDIKATIEF: Die meisie is stom en kan al van geboorte af nie praat nie.
 - d) ATTRIBUTIEF: Die nuuskierige man spits sy ore om die gesprek af te luister.
PREDIKATIEF: Die man is nuuskierig en wil altyd alles van almal weet.
- 3.
- a) slegte ✓
 - b) Trotse ✓
 - c) ou ✓
 - d) Ware ✓
 - e) Hoë ✓
4. *Die leerders bied eie sinne aan waar die woorde met 'n figuurlike betekenis gebruik word, bv.*
- a) Dis die reine waarheid, ek belowe.
 - b) Die arme man se hele gesin het verongeluk.

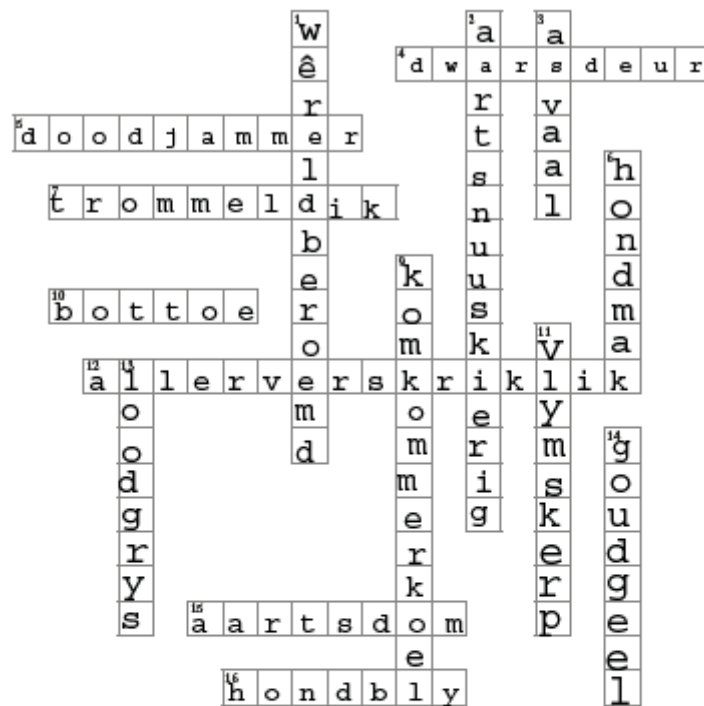
- c) Sy het 'n dure les geleer toe sy 'n vreemdeling met haar geld vertrou.
- d) Hy het in die rype ouderdom van 88 gesterf.
- e) Die lieuwe meisie het geen familie nie
- f) Die mens het 'n diepe behoefte na vrede.

Intensiewe vorme (bl. 80–82)

- 1.
 - a) pikdonker/stikdonker ✓
 - b) stokou ✓
 - c) doodslegte ✓
 - d) bloedrooi ✓
 - e) potblou/hemelsblou ✓
 - f) doodstil/tjoepstil ✓
 - g) wildvreemde ✓
 - h) doodernstige/sielsernstige ✓
 - i) splinternuwe ✓
 - j) glashelder/klokhelder ✓

2. Blokkiesraaisel.

NS, errata – 8. AF is verwyder en sal met die herdruk reggestel word.

LEIDRADE	
DWARS	AF
4 deur	1 beroemd
5 jammer	2 nuuskierig
7 dik	3 vaal
10 toe	6 mak
12 verskriklik	
15 dom	9 koel
16 bly	11 skerp
	13 grys
	14 geel

Trappe van vergelyking (bl. 83–85)

1.

	STELLENDEN TRAP	VERGROTENDE TRAP	OORTREFFENDE TRAP
a)	vroeg	vroeër as ✓	die vroegste ✓
b)	skeef ✓	skewer as	die skeefste ✓
c)	goed ✓	beter as ✓	die beste
d)	vaal	valer as ✓	die vaalste ✓
e)	permanent	meer permanent as ✓	die mees permanente ✓
f)	gekwalifiseerd ✓	beter gekwalifiseerd as	die beste gekwalifiseerd(e) ✓
g)	stip ✓	stipter as	die stipste ✓
h)	slu ✓	sluwer/sluer as ✓	die sluuste
i)	kwaad ✓	kwater as	die kwaadste ✓
j)	ru	rueer/ruer as ✓	die ruuste ✓
k)	ruig	ruier as ✓	die ruigste ✓
l)	skraal	skraler as ✓	die skraalste ✓
m)	hard ✓	harder as	die hardste ✓
n)	eerloos ✓	eerloser as ✓	eerloosste
o)	tragies	tragieser/meer tragies as ✓	die tragiesste/mees tragiese ✓
p)	warm ✓	warmer as	die warmste ✓
q)	rats	ratser as ✓	die ratsste ✓
r)	min	minder as ✓	die minste ✓
s)	prakties	praktieser/meer prakties as ✓	die praktiesste/mees praktiese ✓
t)	opgewonde	meer opgewonde as ✓	die mees opgewonde ✓
u)	onverskrokke ✓	meer onverskrokke as	die mees onverskrokke ✓
v)	voor op die wa	meer voor op die wa as ✓	die mees voor op die wa ✓

2.

- a) moeliker ✓
meer vervelig/verveliger ✓
- b) die beste ✓
- c) groter, skerper ✓
- d) groter ✓
- e) vlakker ✓
- f) nuwer/die nuutste ✓
- g) meer verwoede ✓
- h) grimmiger ✓
- i) interessanter ✓

Deelwoorde (bl. 85–87)

1. Die leerders maak van die deelwoorde in sinne van hul eie gebruik, bv.

- a) Hy vertel my laggend van die onverskrokke seun. OF
Hy het laggende oë. ✓
- b) Sy is nie bang om 'n helpende hand uit te reik nie. OF
Sy wag in die voorportaal om geholpe te raak. ✓
- c) Positiewe denke verryk jou lewe. ✓
- d) Die hond hardloop al blaffend in die werf rond. OF
Blaffende honde byt nie. ✓

EN

Die meisie moet die sprong waag en die seun na die bal vra. OF
Die hond dans al springend om my bene. ✓

'n Padda is 'n klein, springende diertjie wat naby water woon. ✓
Sy is 'n geslote boek en verklap nie veel van haarself nie. ✓

EN

Sy skryf graag briewe in lopende skrif. ✓

2.

- a) gaande ✓
- b) ontsteld ✓
- c) voorbedagte ✓
- d) skreeuende ✓
- e) geëerde ✓
- f) gesifte ✓
- g) mislukte ✓
- h) geslote ✓
- i) verborge ✓
- j) Gedane ✓

Hersiening (bl. 88–89)

1. beter (as) ✓ , (die) beste ✓ (2)
2. Attributief, want die woord word voor die selfstandige naamwoord gebruik. ✓✓ (2)
3. laggend/laggende ✓
Die laggende rugbyspelers stap van die veld af. ✓ (2)
4. geskopte ✓ (1)
5. laer (as)/lekkerder (as) ✓ (1)
6. Die stoep is baie koel in die somer. ✓ (1)
7. smullekker ✓ (1)
8. geroepene ✓
Die leerder maak 'n eie sin met geroepene vir EEN punt, bv.
'n Ware onderwyser is 'n geroepene wat nie net skoolhou vir 'n salaris nie. ✓ (2)
9. rugby ✓
veld ✓ (2)
10. *Die leerder vorm 'n eie woord en maak 'n sin daarmee, bv.*
velditem ✓
André neem net aan een velditem tydens die atletiekbyeenkoms deel. ✓ (2)
11. Dui 'n nuwe lettergreep aan (van die woord in die meervoud). ✓ (1)
12. Die woord word nie in die plek van die eienaam gebruik nie. ✓
Die leerder maak 'n sin van sy/haar eie waar Pa as die eienaam gebruik word, bv.
Ek sal Pa help om die skuit te herstel. (2)
13. par-keer-a-re-a ✓ (1)
[20]
- 14.1 *Enige TWEE byvoeglike naamwoorde:*
Nasionale ✓
moontlike ✓
pienk ✓ (2)
- 14.2.1 skelpienk ✓
- 14.2.2 blitsvinnig ✓ (2)
- 14.3.1 dapperder (as), (die) dapperste ✓
- 14.3.2 vinniger (as), (die) vinnigste ✓

31

14.3.3	suksesvoller (as), (die) suksesvolste ✓	(3)
14.4	vinnige ✓	(1)
14.5	'n Afkorting wat met 'n soortnaam verbind, kry 'n koppelteken. ✓	(1)
14.6	drenkeling ✓	(1)
		[10]
		[TOTAAL: 30]

Hoofstuk 5: Werkwoorde en bywoorde

Begripstoets (bl. 90–95)

- 'n Dramageek is iemand wat buitengewoon baie belangstel in/deelneem aan aktiwiteite wat met drama/toneel te make het. ✓
Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.
Nee, want die kinders wat nie baie gewild is nie, is gewoonlik in die dramagroep.
OF
Ja, veral as dit 'n skool is wat drama as vak aanbied. ✓ (2)
- Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Nee, kultuur speel net so 'n belangrike rol in skole as wat sport/krieket speel. ✓ (1)
- Hulle oortuig Marko, die sportheld/hartebreker, om die rol van Romeo te vertolk sodat meer leerders kaartjies vir die vertoning sal koop. ✓ (1)
- “kaartjies verkoop soos soetkoek” ✓ (1)
- #liefde ✓
EN
Ja, dit pas by tieners se manier van kommunikeer/wat op sosiale media kommunikeer. ✓ (2)
- Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Ja, in liefdesverhale is daar gewoonlik 'n gelukkige einde waar die held en heldin met mekaar versoen.
OF
Nee, want Yvette het Marko voor 'n moeilike keuse gestel. / Nee, sy was nie eerlik met Marko nie. ✓ (1)
- Sy is 'n aktrise in 'n toneelstuk wat lank gelede geskryf is. ✓ (1)
- Marko voel emosioneel oor Yvette se woorde/half verlief op Yvette as hy die woorde hoor. ✓
EN
Die woorde pas by Marko wat 'n krieketspeler is. ✓ (2)
- Nee, die drama wat opgevoer word, is in Engels. ✓
EN
“lines” ✓ (2)
- Marko kan homself nie keer nie, hy wil haar soen. ✓
EN
Marko wil nie hê die soen moet ophou nie. ✓
EN
Hy hoor nie hoe iemand by die klas inkom as hy haar soen nie. ✓
EN
Hy sê dat hy nog nooit so gevoel het nie. ✓ (4)
- Hy wil vir Yvette en Marko van sy teenwoordigheid bewus maak/hê Yvette en Marko moet ophou om mekaar te soen. ✓
EN
Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.
Tyler hou nie daarvan dat Marko en Yvette mekaar soen nie. / Tyler wil hê die soen moet ophou. ✓ (2)

12. *Die leerder bied TWEE eie gemotiveerde antwoorde vir EEN punt elk aan, bv.*
Nee, Yvette het van die begin af geweet dat Marko ook krieket speel./dat hulle vir Marko oor die datum gejok het.
EN
Ek sou krieket gekies het, aangesien die datum reeds lank vooraf aan die krieketspelers gegee is. ✓✓ (2)
13. Tyler beskou drama/die toneelstuk/opvoering as belangrik. ✓
EN
Vir Marko is krieket belangrik. ✓
EN
Die toneelspelers trap op sy drome. ✓ (3)
14. *Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Ja, hulle wou net vir Marko gebruik om genoeg kaartjies vir die vertoning te verkoop. ✓ (1)
15. *Enige TWEE antwoorde:*
Dit kan verwys na sy gevoel vir Yvette.
EN/OF
Marko kan van toneelspel begin hou en nou kan hy nie meer optree nie.
EN/OF
Marko voel dat dit nie regverdig is as hy sy krieketwedstryd moet opoffer nie. ✓✓ (2)
16. In TEKS B word genoem dat daar 'n dubbelbespreking vir die teater was terwyl TEKS C noem dat die datum altyd op 29 April was/daar geen dubbelbespreking is wat die opvoering na 'n ander datum laat verskuif het nie. (1)
17. Nee.
Marko is bereid om aan die toneelopvoering deel te neem ✓ (1)
18. Nee, Marko was moedeloos toe hy van die botsende datum hoor. ✓ (1)
- [TOTAAL: 30]**

Selfstandige naamwoorde (bl. 96–97)

Tye van die werkwoord

- 1.
- Jou Romeo* bekoor ook as boek. ✓
 - In die boek wil ek die leser meer gereed maak. ✓
 - Hy het gereken dat die boek goed as voorgeskrewe boek op skool sal/sou werk. ✓
 - Die storielyn sal deur en deur dieselfde wees. ✓
 - word ✓

Wyses van die werkwoord

- 1.
- Weet Viljoen nie aanvanklik hoe die karakters in die rolprent lyk nie? ✓
 - Gaan kyk na die rolprent se Facebook-blad! ✓
 - Die boek kan/kan dalk/mag meer beskrywings bevat. ✓
- 2.
- Onbepaalde wyse/infinitief ✓
 - Aantonende wyse/indikatief ✓

Oorganklike en onoorganklike werkwoorde (bl. 98)

- 1.
- Onoorganklik ✓
 - Onoorganklik ✓
 - Onoorganklik ✓

- d) Oorganklik ✓
- e) Oorganklik ✓
- f) Oorganklik ✓
- g) Oorganklik ✓
- h) Oorganklik ✓
- i) Onoorganklik ✓
- j) Onoorganklik ✓

Onpersoonlike en wederkerende werkwoorde (bl. 99)

1.
 - a) Onpersoonlike werkwoord ✓
 - b) Wederkerende werkwoord ✓
 - c) Onpersoonlike werkwoord ✓

Koppelwerkwoorde (bl. 99)

1.
 - a) is/was ✓
 - b) was/is ✓
 - c) klink ✓
 - d) raak ✓
 - e) blyk ✓
 - f) lyk ✓
 - g) bly ✓
 - h) voel ✓
 - i) word ✓

Hulpwerkwoorde (bl. 100–101)

1.
 - a) Yvette het haar oë gerol. ✓
Yvette sal haar oë rol. ✓
 - b) In die loop het Marko 'n krieketbal soos 'n glanspersoonlikheid geteken. ✓
In die loop sal Marko 'n krieketbal soos 'n glanspersoonlikheid teken. ✓
 - c) Marko het iets van 'n glanspersoonlikheid probeer sê . . . ✓
Marko sal iets van 'n glanspersoonlikheid probeer sê . . . ✓
 - d) Marko het 'n stil glimlag gekry. ✓
Marko sal 'n stil glimlag kry. ✓
 - e) Dis die krieketbal wat Brink gooi. ✓
Dis die krieketbal wat Brink sal gooi. ✓
 - f) Ander mense dink hy het sy tor verloor, maar dis hoe hy is. ✓
 - g) Hy laat weet haar darem hy gaan laat wees . . . ✓
Hy sal haar darem laat weet hy gaan laat wees . . . ✓
 - h) Sy probeer seker opbly vir hom. ✓
Sy sal seker probeer opbly vir hom. ✓
 - i) Hy maak sy bed goed seer. ✓
 - j) Sy vat Mildred vas. ✓
2.
 - a) Onoorganklik ✓
 - b) Sy verwag duidelik nie die skielike aandag nie. ✓
 - c) Die ander kinders het gelag. ✓
 - d) Mildred sal haar wenkbroue spottend lig. Sy sal vir die kamera kyk. ✓

- e) lig ✓
Oorganklik ✓

3.

- a) Hulpwerkwoord van vorm ✓
- b) Koppelwerkwoord ✓
- c) Koppelwerkwoord ✓
- d) Hulpwerkwoord van wyse/modaliteit ✓
- e) Hulpwerkwoord van wyse/modaliteit ✓
- f) Hulpwerkwoord van vorm ✓
- g) Koppelwerkwoord ✓
- h) Hulpwerkwoord van wyse/modaliteit ✓
- i) Hulpwerkwoord van wyse/modaliteit ✓
- j) Hulpwerkwoord van wyse/modaliteit ✓

Deeltjiewerkwoorde (bl. 103–104)

1.

- a) 'n Klomp leerders drom om haar saam. ✓
- b) Die spul leerders kom by Yvette en Tyler verbygestroom. ✓
- c) Pen hulle vas teen die muur. ✓
- d) Ons beweeg aan. ✓
- e) Yvette en Tyler steek weer vas. ✓
- f) Vir 'n oomblik trek iets Yvette se aandag af. ✓
- g) Sy oë trek amper toe van die borrelende lekkerte. ✓
- h) Sy sit die selfoon weer weg. ✓
- i) 'n Lekkerkry-gevoel styg in Marko op. ✓

2. Tyler se oë rek. Hy kyk na Yvette langs hom. Sy gee 'n waddehel-kyk terug. Glip dan saam met Tyler weg. Die res van die Dramabrigade probeer ook wegkom. Maar skielik steek Mildred vas. Haar hand skiet uit na Vera. ✓

Die leerders maak sinne van hul eie met die volgende deeltjiewerkwoorde, bv.:

- teruggee/teruggee ✓
- wegglip/weggeglip ✓
- vassteek/vasgesteek ✓
- uitskiet/uitgeskiet ✓

Onskeibare werkwoorde (bl. 104–105)

1.

- a) “Ag, jy is simpel,” onderbreek Lexi hom suur. ✓
“Ag, jy is simpel,” het Lexi hom suur onderbreek. ✓
- b) Marko het skaars die pakkie in sy hand toe Wicket se stem hard oor die veld weerklink. ✓
Marko het skaars die pakkie in sy hand gehad toe Wicket se stem hard oor die veld weerklink het. ✓
- c) Haar voetstappe weergalm deur die stil vertrek. ✓
Haar voetstappe het deur die stil vertrek weergalm. ✓
- d) Die fyn feetjieliggies omtower die kamer in 'n sprokieswêreld. ✓
Die fyn feetjieliggies sal die kamer in 'n sprokieswêreld omtower. ✓

Infinitief (bl. 105–106)

1.
 - a) Hy lig ook sy vuus, reg om te vuusstamp. ✓
 - b) Uiteindelik kry Yvette dit ook reg om te ontspan. Om die groot oomblik te geniet. ✓
 - c) Hy kom nie ver daarmee nie, want skielik begin sy ma te sing. ✓
 - d) “Ek neem aan jy het ingestem om die play te doen?” vra sy. ✓

2.
 - a) Daarom wil ek probeer om beter te doen. ✓
 - b) Sy kan probeer om Jaco se voete onder hom uit te slaan. ✓
 - c) Romeo probeer om sy asemhaling te beheer. ✓
 - d) Yvette probeer om haar gedagtes weg van Marko af te dwing. ✓
 - e) Almal behoort hom mos te ken. ✓
 - f) Marko hoef nie wakker te bly nie. ✓
 - g) Om te oefen is nie lekker nie. ✓

3.
 - a) Jy hoef nie jou roman te gelees het nie. ✓
 - b) Die doel was om *Romeo en Juliet* op die planke te bring. ✓
Ons gebruik nie “was . . . gewees” in Afrikaans nie, word as pleonasme beskou.
 - c) Verskillende media is gebruik om die narratief van die verhaal oor te dra. ✓
 - d) Die dialoog was soms in die formaat van WhatsApp-boodskappe te sien. ✓

4.
 - a) Is hulle doel om *Romeo en Juliet* op die planke te bring?
OF
Wat is hulle doel met *Romeo en Juliet*? ✓
 - b) Beplan die skoolhoof om opgraderings aan die klubhuis aan te bring?
OF
Wat beplan die skoolhoof met die klubhuis? ✓
 - c) Word Marko oortuig om die rol in Tyler se plek te vertolk?
OF
Waarvan word Marko oortuig? ✓

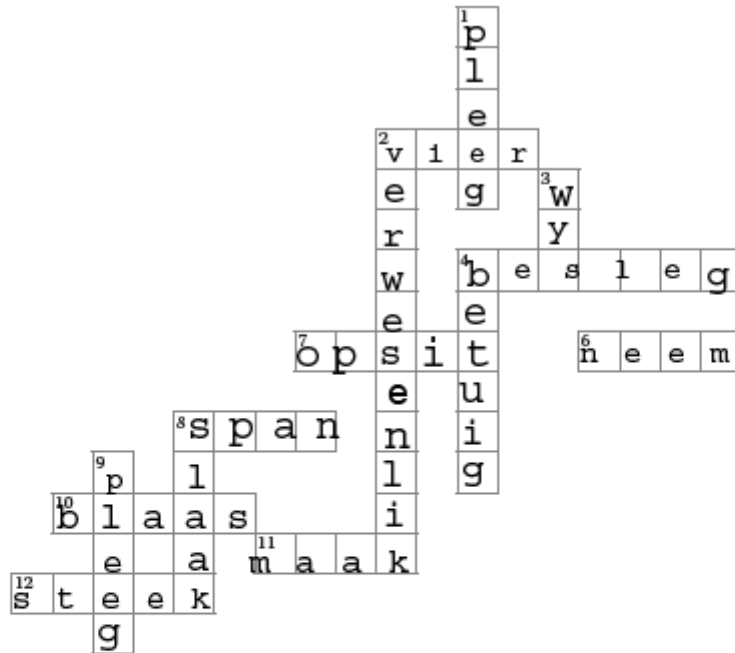
5.
 - a) Die skrywer sou moes uithaal en wys om die boek ’n lekkerleeservaring te maak. ✓
 - b) Dit was ’n heerlike uitdaging om die film in woorde vas te vang. ✓
 - c) Al wat die kykers hoef te doen is om agteroor te sit en in die droom van *Romeo en Juliet* weg te raak. ✓
 - d) Yvette vra vir Marko Marais om die rol van Romeo te vertolk. ✓
 - e) Seker om moed te skep, vroetel hy met die blomme. ✓

Werkwoorde in vaste verbindinge (bl. 106–107)

1.
 - a) oorleg pleeg
 - b) ’n standpunt huldig
 - c) jou gewete sus
 - d) jou stem verhef
 - e) jou perke ken

2. Blokkiesraaisel.

NS – erratum: Vraag 5 AF se antwoord is “gee” – dit is verwyder van die memorandum en sal met ’n herdruk reggestel word.

LEIDRADE	
DWARS	AF
2 die waarheid sal hoogty...	1 verraad...
4 'n twis tussen twee persone...	2 jou ideale...
6 stappe...	3 die aanstelling van die hand...
7 'n keel...	4 jou dank aan iemand...
8 die goue medalje sal die kroon...	8 'n sug van verligting...
10 die aftog...	9 oorleg... met die hoof
11 reklame... vir 'n produk	
12 die draak met iemand...	

Werkwoorde wat soms verwar word (bl. 107–108)

1. Die leerder maak van 'n verklarende woordeboek gebruik om die betekenis na te slaan en gebruik die woorde in sinne, bv.
 - a) Burgerskap is gister toegeken aan die dokter wat vyf jaar gelede uit Ghana na Suid-Afrika geïmmigreer/immigreer het. (kom na jou land toe)
Die regering moet iets doen om te keer dat soveel Suid-Afrikaanse dokters na ander lande emigreer en vir altyd vir ons land verlore is. (verlaat jou land)
 - b) Wanneer gaan julle die toneelstuk opvoer? (“opvoer” vir drome/toneel)
Die pianis sal 'n klavierkonsert uitvoer. (“uitvoer” vir musiek)/Die vrugte word na Engeland uitgevoer./Jy moet die taak nougeset uitvoer.
 - c) 'n Staat van inperking is deur president Ramaphosa afgekondig. (iets word openbaar gemaak)
President Ramaphosa het aangekondig dat die staat van inperking verby is. (iets word bekend gemaak)
 - d) Ek is besorg oor my ma, wat baie siek is.
Ek versorg my ma terwyl sy siek is.
 - e) Die dief het skuld beken en 'n boete betaal.
Ek het erken dat ek dit gedoen het.
Ek het hom so lank laas gesien dat ek hom amper nie herken het nie.

- f) My pa is begrawe en nie veras nie.
Hy het my op my verjaardag met 'n bos blomme verras.

Bywoorde (bl. 108–112)

1.

- a) Brink stoot sy bors nog verder uit. ✓
Bywoord van wyse ✓
- b) Toe lag sy lekker uit haar maag uit. ✓
Bywoord van wyse ✓
(Bywoordelike bepaling: uit haar maag uit)
- c) Juffrou Goosen, die Wiskundeonderwyser, stap paraat in die gangetjie tussen die lessenaars af. ✓
Bywoord van wyse ✓
(Bywoordelike bepaling: tussen die lessenaars.)
- d) Skelm leun Brink oor na hom toe. ✓
Bywoord van wyse ✓
- e) Brink lyk ook skielik onseker. ✓
Bywoord van wyse ✓
(Lyk onseker is die gesegde.)
- f) “Ek het vroëer vandag met juffrou Goosen gepraat,” antwoord sy. ✓
Bywoorde van tyd ✓
- g) “Ons behoort ten minste vyftig te kan verkoop.” ✓
Bywoordelike bepaling van modaliteit ✓
- h) Hy kyk anderpad. ✓
Bywoord van plek/wyse ✓
- i) “Van die Afrikaanse fliëks is actually nogal goed.” ✓
Bywoorde van modaliteit ✓

2.

Jou Romeo

Datum uitgereik: **Vrydag 23 Desember 2016**

Regisseur: André Velts

Akteurs: Ruan Wessels, Elani Dekker, Christopher van der Westhuizen, Ruan Blum, Row-Lean, Pierre Breytenbach, Diaan Lawrenson, Dirk Stoltz

Gradering: 6 ★★★★★★★★

Dit is **altyd** verblydend as 'n nuwe Afrikaanse rolprent begin, en die **onverbeterlike** *Vir die voëls* het 'n standaard gestel waarop nie **maklik** verbeter sal kan word nie. *Jou Romeo* speel vir 'n ander gehoor, spesifiek 'n skoolgehoor, dus **veral** tieners. Dit gaan oor 'n krieketkaptein (die sjarmante Ruan Wessels) wat deur 'n slim plan omgekoop word om die rol van Romeo in 'n skoolproduksie te speel. Christopher van der Westhuizen, een van ons land se mees talentvolle opkomende jong akteurs, sit agter die plan. *Jou Romeo* verduidelik dan hoe een van hierdie twee Romeos die veer uit sy hoed verloor.

Volwassenes sal dalk nie **noodwendig soveel** as tieners **hierby** aanklank vind nie, en sal dalk 'n bietjie geïrriteerd raak met die hoeveelheid kere wat leerders koel uitdrukings kwytraak. Maar onthou, dit is vir tieners gemaak wat aanklank sal vind by die **warm** soene, bekende akteurs, die komkommerkoel dialoog, die skoolpolitiek wat sy slagoffers katswink slaan, mooi mense met **regop** gejelde kuiwe in taai situasies, en ontwerper-karakters wat probeer om 'n skooldag te oorleef.

Jou Romeo is in 'n televisiestyl verfilm, dus sal mense wat televisie ken **gemaklik** met die tegnieke voel. Dis vir tieners wat net **lekker** wil fliëk, hoog wil opskop, “oe, my woord!” wil sug en op mooi mense verlief raak.

3. *Die leerdere brei die sinne met hulle eie bywoorde uit – a) en b) met enige tipe bywoord – gaan korrekte spelling en konteks/woordorde na, bv.*
- Vies vir die onderbreking, druk Marko die Pauseknoppie teësinnig en staan op om te gaan oopmaak.
 - Hul gesigte blink byna van trots.
 - Yvette glimlag nou.
 - Juliet lig effentjies die beker met die slaapmiddel.
 - Die bouler vuur meteens 'n snelbal af.
- 4.
- Marko sal oormôre gou hier aankom om te oefen.
 - Die toneelgroep oefen deesdae fluks in die saal.
 - Die bal skiet die kolf verby, reguit na die paaltjiewagter se wagtende hande.
 - In die spieël sien sy Tyler versigtig die aantrekkamer binnekom.
 - Die bekende woorde vloei saans gemaklik van haar tong af by die repetisies.

Hersiening (bl. 111–113)

- dramageekies ✓ (1)
- pletter ✓ (1)
- Die woord bestaan uit twee stamme./Dit is 'n samestelling. ✓ (1)
- Die leerdere maak 'n sin van hul eie, bv.*
gebruik: Hoeveel speserye word vir hierdie resep gebruik? ✓
EN
verbruik: Eskom sê die myne gebruik te veel elektrisiteit./Die verbruik van steenkool neem in die somer toe. ✓ (2)
- ... om te red ... OF om te vertolk ... ✓ (1)
- Dit verwys na die Engelse dramaturg, William Shakespeare. Sy naam is verafrikaans na Willem Wikkelspies. ✓ (1)
- Jock is 'n Engelse woord:* 'n Samestelling van 'n vreemde (anderstalige woord) met Afrikaans kry 'n koppelteken. ✓ (1)
- kaart-jies ✓ (1)
- kaar-kies ✓ (1)
- Sou hierdie een 'n gelukkige einde gehad het? ✓ (1)
- honderde jare gelede ✓ (1)
- Onoorganklik, die werkwoord gaan nie oor na 'n direkte voorwerp nie. ✓ (1)
- Bv. Sy binnekant kantel daagliks soos 'n krieketpaaltjie. ✓ (1)
- later ✓ (1)
- vasgevang: Die foto vang die oomblik vas. ✓ (1)
- ... sy het vir hom gewag om die volgende reël te sê. ✓ (1)
- “Ek ken my lines,” antwoord hy later. ✓ (1)
- Onoorganklik, daar is nie 'n voorwerp nie./Oorganklik, daar is 'n geïmpliseerde direkte voorwerp. ✓ (1)
- 19.1 Hulpwerkwoord van wyse/modaliteit ✓ (1)
19.2 Hoofwerkwoord ✓ (1)
- Vraende sinswyse ✓ (1)
- Die leerder maak van 'n bywoord van wyse gebruik om die sin uit te brei, bv.*
Hy voel hoe die lamheid stadig/swaar in hom afsak. (1)
- deurdink ✓ (1)
- is ✓ (1)
- Julle kon nie albei van Suid-Afrika wees nie ... ✓ (1)

25. Oorganklik, die werkwoord gaan oor na 'n voorwerp. ✓ (1)
26. Ja, die twee seuns baklei/veg in hierdie beurt. ✓ (1)
27. Dis nou wat jy 'n vegtersbeurt noem. ✓ (1)
28. "krieket" ✓ (1)

[TOTAAL: 30]

Hoofstuk 6: Lidwoorde, telwoorde, voegwoorde, voorsetsels en tussenwerpsels

Begripstoets (bl. 114–118)

1. Iemand/Tieners wat van liefdesverhale hou. ✓ (1)
2. Wanneer dit 'n baie goeie liefdesverhaal is. ✓
EN
Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.
Ja, die beskrywing van die roman dui op die ontwikkeling van liefde tussen Amber en Tim wat eers vriende word en later moontlik gekys word. Daar is ook 'n Jesebel (Jessica) in die verhaal wat die verhouding wil versuur, tradisioneel deel van 'n liefdesverhaal (om die struikelblokke te oorkom om uiteindelik die een wat jy bemin, te kry). ✓ (2)
3. Liefde tussen kinders staan soms as kalwerliefde bekend. ✓
EN
Jou Romeo ✓ (2)
4. Amber het by ander mense gehoor dat sy lelik is. ✓
EN
Sy het op Facebook daarvan gelees. ✓ (2)
5. *Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Nee, dit is nie regverdig dat sy (Amber) so genoem word nie, dit is nie ander mense se plek om jou te verneder op grond van voorkoms nie./Nee, Dit is nie regverdig dat sy (Amber) so genoem word nie, want elkeen weet wat vir hom/haar mooi is. ✓ (1)
6. *Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Ja, dit verwys na 'n inskrywing wat op sosiale media gemaak word en tieners praat soms gemengde taal op sosiale media en teksboodskappe.
OF
Nee, dit kon netsowel "Eina!" gewees het, want die boek is in Afrikaans geskryf. ✓ (1)
7. Dis vir die resensent verfrissend dat die held en heldin nie uit disfunksionele gesinne kom nie. ✓
EN
Dit impliseer dat die held en heldin in ander jeugromans dikwels uit disfunksionele gesinne kom. ✓ (1)
8. *Die leerder bied 'n TWEE eie gemotiveerde antwoorde vir EEN punt elk aan, bv.*
Nee, dit is veralgemening van tienerseuns se gedrag, want elke individu weet wat vir hom/haar mooi is en nie almal se smaak is presies dieselfde nie. Tienirseuns vry moontlik na meisies wat lyk soos modelle in tydskrifte of op televisieprogramme, maar het moontlik nie al die volwassenheid om eie smaak in 'n meisie se voorkoms of persoonlikheid te oordeel nie.
OF
Ja, tienerseuns vry net na meisies wat soos die modelle in tydskrifte lyk en sien nie die uniekheid in ander meisies raak nie. Tienirseuns wil almal koel en populêr wees en daarom vry hulle bv. net na netbalmeisies wat spandenims, Adidas Superstars en hoë blonde poniesterte dra. Tieners gesels op allerhande sosiale platforms soos Instagram, Tik Tok, Snapchat, Facebook sonder om ooit mekaar te sien en hou van die innerlike, maar nie van die uiterlike nie, want hulle is bang hulle maats sal dit afkeur. ✓
EN
Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.
Nee, Tim voldoen nie aan die stereotipe nie, want hy maak moeite om met Chantel 'n vriendskap te bou, al weet hy dalk nie hoe sy lyk nie. ✓ (3)
9. *Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Romans met perde skep 'n droomagtige liefdesverhaal. OF Tieners hou van romans met perde en daarom is die verkope van hierdie genre romans suksesvol. ✓ (1)

10. Die perd het geleentheid gekry om water te drink voordat hy koud gelei is. ✓
 EN
Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.
 'n Mens moet eers 'n perd koudlei voor hy drink, of lou water gee sodat hy nie spysverterings-
 probleme soos koliek ontwikkel vanweë die skielike inname van koue water nie. ✓
 [Bron: <https://www.horseandhound.co.uk/horse-care/horse-care-tips/feeding-myths-fact-or-fiction-water-after-fast-work-70226>] (2)
11. *Enige VIER van die volgende menings vir EEN punt elk, bv.*
 Dit is 'n baie goeie liefdesverhaal.
 OF
 Die storie sluit by ander Afrikaanse fliëks aan.
 OF
 Die held en heldin kom nie uit disfunksionele gesinne nie.
 OF
 Beide seuns en meisies sal van die storie hou.
 OF
 Die boek is nie veronderstel om jou wind uit te slaan met die spreekwoordelike omgang met die
 duiwel nie.
 OF
 Die hoofstuktitels skep 'n lekker verwagting.
 OF
 Dit is nie 'n sentimentele boek nie.
 OF
 Die lesers se intelligensie word nie onderskat nie. ✓✓✓✓ (4)
12. Apollo ✓
 EN
 Dit is die hoofstuktitel/die enigste ander perdnaam. ✓ (2)
13. Figuurlik, dit beteken net dat Tim baie na die stalle gaan. ✓ (1)
14. 'n Vosperd ✓
 EN
 Nee, "Kutch en Flexor wat hulle net vir dressering gebruik" ✓ (2)
15. Hoërskool Caldwell ✓ (1)
16. Nee, "Tim ken haar eintlik van af en toe by die landgoed se stalle sien". ✓ (1)
17. Nee, Tim haal sy skouers onbelangstellend op. ✓ (1)
18. *Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
 Ja, want die heldin se beskrywing dat sy soos 'n model lyk, het die moontlikheid van 'n
 soetsappige storie wat by die soet en stroperigheid van spookasem pas. / Nee, die fokus is op
 die perde en die meisie se voorkoms word net terloops genoem. ✓ (1)
19. *Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
 Nee, Chantel se karakter hou van die buitemuurse aktiwiteit perdry en sy Tim ken mekaar nie
 regtig nie, dus het sy nie die motief om Tim en Amber se vriendskap te onderskep nie.
 OF
 Ja, sy is die spreekwoordelike Jesebel wat hom nooi om saam met haar perd te ry, sy is baie
 mooi, haar liggaamshouding is soos dié van 'n model wat verbyswiep en is baie gaaf met hom
 om guns te wen. ✓ (1)
- [TOTAAL: 30]**

Lidwoorde (bl. 118–120)

1.

- a) 'n ✓
- b) 'n ✓
die ✓
- c) die ✓
die ✓
- d) 'n ✓
die ✓
- e) 'n ✓
- f) die ✓
- g) die ✓
- h) die ✓
- i) 'n ✓
die ✓
'n ✓
die ✓
- j) 'n ✓

2. Die leerder bied 'n eie verklaring aan wat beteken dat die lidwoord “'n” op die algemene dui terwyl die lidwoord “die” ’n spesifieke aanduiding is, bv.

- a) Dit is nie 'n bok nie. – Dit is nie 'n bok nie, dit is 'n ander tipe dier.
Dit is nie die bok nie. – Dit is 'n bok, maar nie die spesifieke een waarna daar verwys/gesoek word nie.
- b) Die woord spook steeds by haar. – 'n Bepaalde woord spook steeds by haar.
'n Woord spook steeds by haar. – 'n Onbepaalde woord spook steeds by haar, maar die woord is onbekend aan die leser.
- c) Sy hou nie op praat oor die ding nie. – Sy hou nie op praat oor die spesifieke saak nie.
Sy hou nie op praat oor 'n ding nie. – Sy hou nie op praat oor 'n onbepaalde stel sake nie.
- d) “Jou pa is seker in die studeerkamer. Hy werk ook nog.” – Die pa is nog in die spesifieke studeerkamer waar hy nog werksaam is.
“Jou pa is seker in 'n studeerkamer.” – Die pa is in 'n onbepaalde studeerkamer en nie in 'n spesifieke studeerkamer in 'n bekende ruimte nie.

3.

- a) Daar word na “perde” in die algemeen verwys. ✓
- b) Dit dui op alle melkskommels en nie net een spesifieke een nie. ✓
- c) Dit verwys na alle tennisbane in die algemeen. ✓

Telwoorde (bl. 120–122)

1.

- a) Bepaalde rangtelwoord ✓
- b) Onbepaalde rangtelwoord ✓
- c) Onbepaalde rangtelwoord ✓
Onbepaalde rangtelwoord ✓
- d) Bepaalde hooftelwoord ✓
- e) Bepaalde rangtelwoord ✓
- f) Onbepaalde rangtelwoord ✓
- g) Bepaalde hooftelwoord ✓
- h) Bepaalde hooftelwoord ✓
- i) Bepaalde hooftelwoord ✓
- j) Bepaalde hooftelwoord ✓

- 2.
- a) ses duisend twee honderd en twaalf /
sesduisend tweehonderd-en-twaalf ✓
 - b) twee en veertig/
twee-en-veertig ✓
 - c) negentien/neëntien ✓
 - d) vier miljoen nege honderd sewe en tagtig duisend
viermiljoen nege honderd sewe-en-tagtigduisend ✓
 - e) twee honderd sewe en dertig
tweehonderd sewe-en-dertig ✓
- 3.
- a) dekade
 - b) millennium
 - c) kwartaal
 - d) daaglik
- 4.
- a) min/verskeie
 - b) sommige
 - c) verskeie
 - d) aantal
- 5.
- a) eerste span
 - b) sestien
 - c) twee honderd vyf en twintig
 - d) Derde Straat

Voegwoorde (bl. 122–126)

- 1.
- a) Apollo klim die steiltetjie van die wal moeiteloos uit terwyl hy stadiger beweeg. ✓
Onderskikkend ✓
 - b) 'n Hele ent ry hulle af met die pad, dan verander hulle rigting waar die pad in twee deel.
✓
Onderskikkend ✓
 - c) Die perd laat sak sy kop en begin drink. ✓
Neweskikkend ✓
 - d) Dis alles op haar selfoon, maar sy hoef nie weer te kyk nie. ✓
Neweskikkend ✓
 - e) Dis nie idieaal nie, want die son sit smiddae reg bo 'n mens se kop. ✓
Neweskikkend ✓
- 2.
- a) Piet stap klas toe, maar Linda keer hom by die deur voor. ✓
 - b) Hy stap die stal binne en vryf oor Blits se nek. ✓
 - c) Linda skrik baie groot, want Blits runnik hard. ✓
- 3.
- a) Hy steur hom nie daaraan nie, want hy wonder skielik waar sy suster is. ✓
 - b) Dit was ook net betyds, anders sou Tim sy bewussyn verloor het, het hy later gehoor. ✓
 - c) Dís wat hy moet doen, besluit Tim, terwyl hy Apollo koudlei. ✓

- d) Hy voel altyd beter nadat hy by Apollo was. ✓
 e) Tim kan niks vir hom wegsteek nie, tog probeer hy. ✓
4. *Die leerders maak sinne van hul eie, met bv. die volgende voegwoorde, bv.*
 a) TYD: daarna; totdat; nadat; voordat; wanneer
 b) REDE: . . ., want . . .; gevolglik; dus; derhalwe; daarom
 c) VOORWAARDE: as, mits; teensy
5. Hy voel altyd beter nadat hy by Apollo was. → Hy was eers by Apollo, toe voel hy beter daarna. ✓

Nadat hy beter gevoel het, was hy by Apollo. → Hy het eers beter gevoel, toe was hy daarna by Apollo. ✓

Voorsetsels en vaste voorsetsels (bl. 126–129)

1. Hoe gaan hy deur die res van hierdie skooldag kom? Vier periodes strek voor hom uit. Afrikaans, Lewenswetenskap en 'n dubbelperiode Wiskunde – die kersie op die misbaksel van 'n dag. Op die stoep voor die Afrikaansklas oorweeg hy dit nog om nie in te gaan nie. Dalk kan hy net iewers op die skoolgrond gaan sit totdat die dag verby is. Dan kom die Afrikaansonderwyser se streng stem uit die klaskamer: “Kom, Tim, ek wag nie vir jou nie!” Die onnie het sy kop seker bo die hoë vensterbank sien uitsteek.
- 2.
- a) met ✓
 b) Oorkant ✓
 c) in ✓
 d) in ✓
 e) na ✓
 f) in ✓
 g) tussen ✓
- 3.
- a) met ✓
 b) vir ✓
 c) met ✓
 in ✓
 d) By ✓
 e) met ✓
 f) met ✓
 g) van ✓
4. *Die leerders maak eie sinne met die vaste verbindings met voorsetsels, bv.*
 a) Chantel maak 'n aanslag op die ruitersportrekord. /
 Die troepe maak 'n aanslag op die vyand.
 b) Tim tree op uit eie beweging om Amber sy meisie te maak. /
 Uit eie beweging het Chantel die perd na die stalle geneem.
 c) Die Suid-Afrikaanse Inkomstediens sal die saak van bedrog in oënskou neem.
 d) Ter afsluiting van die dag se rit, het Chantel Comet na die stalle gelei.
 e) Dis nie om dowe neutte dat Amber en Tim se paadjies gekruis het nie.

5. *Die leerders maak eie sinne met bv. die volgende voorsetsels:*
- POSISIE: aan; agter; binne-in; bo; bo-op; buite; by; in; langs; met; naby; onder; oor; oorkant; op; teen; tussen; uit; van; voor; waarin.
 - BEWEGING: deur; in; na; om; oor; uit

Tussenwerpsels (bl. 129–130)

- Hy het vanoggend nog gedink alles is oukei. Jis, hy was blind. ✓
Die leerders skryf 'n gepaste houding, emosie neer, bv. verontwaardiging ✓
 - “Flippit,” sê Tim sag. Nou het hy nie 'n keuse nie. Hy moet ingaan. ✓
Die leerders skryf 'n gepaste houding, emosie neer, bv. gelate ✓
 - “Hei, Tim, ignoreer jy my? Ek vra wat aangaan?” ✓
Die leerders skryf 'n gepaste houding, emosie neer, bv. Die spreker wil Tim se aandag trek. ✓
 - “Gits, kyk jy nog animasie, Edgar?” ✓
Die leerders skryf 'n gepaste houding, emosie neer, bv. verbasing. ✓
 - “Sjoe, jy sal nie raai wat ek vanoggend gesien het nie,” sê Tim dan. ✓
Die leerders skryf 'n gepaste houding, emosie neer, bv. verbasing. ✓
 - “Jig, jy is 'n vark.” Marli klap hom sommer met die boek. ✓
Die leerders skryf 'n gepaste houding, emosie neer, bv. afkeer. ✓
- Die leerders maak eie sinne met bv. die volgende tussenwerpsels om die bepaalde houding/emosie weer te gee.*
 - OPGEWONDENHEID: hoera; jippie;
 - SKRIK: O, Griet!; hiert!; genugtig!; goeiste!; nee!
 - BEWONDERING: sjoe; bravo; o; aitsa
 - AFKEURING: sie; ga; aikôna; sies; gmf;
 - KOUE: b'rr

Hersiening (bl. 130–133)

- mnr. ✓ (1)
- Konnotatief, dit beteken dat sy meisie hom afgesê het/hy hartseer is nadat sy meisie hom afgesê het. ✓ (1)
- Die kalwerliefde-storie waarvan in die voorafgaande sinsdeel gepraat word, word verder omskryf. ✓ (1)
- Leerders se eie sin, bv. Die meisie sê haar kêrel af voor die skoolvakansie verby is.* ✓ (1)
- Onbepaalde hooftelwoord ✓ (1)
- Assimilasie ✓ (1)
- onskuldig ✓ (1)
- Bv. Amber stel daarin belang om as stalmeester opgelei te word.* ✓ (1)
- Akuutaksent ✓ (1)
- prentjies ✓ (1)
- 'n Soort of tipe verhaal, bv. liefdesverhale, speurverhale. ✓ (1)
- Indien die eerste woord in die sin die woord “n” is, word die tweede woord met die hoofletter geskryf. ✓ (1)
- “Veldiep” in paragraaf 1 is 'n eienaam wat met 'n hoofletter geskryf word terwyl “veldiep” in paragraaf 6 nie 'n eienaam is nie. ✓ (1)
- Die ruiter kom lank ná die ander die ren voltooi het, by die stalle aan. ✓ (1)
- Hooftelwoord: twee ✓
- EN
- Rangtelwoord: tweede ✓ (2)
- Ja, dit is 'n samestelling/bestaan uit meer as een stam. ✓ (1)

17. slik: Die gronddam in die plaas is op die oomblik vol slik. ✓ (1)
18. eeu ✓ (1)
19. 'n Woordgroepsamestelling word met koppeltekens geskryf. ✓ (1)
20. Diemersdal het vooruit geboer met Nieu-Seeland-wyn. ✓ (1)
21. *Enige EEN van die volgende drie moontlike drie woorde met 'n diftong:*
 Landbou /
 Bek-en-klouseer /
 Serfontein ✓ (1)
22. Jy kan veilingskok (so) oorleef. ✓ (1)
23. goed ✓
- EN
- beter ✓ (2)
24. Droom en armoede ✓ (1)
25. lyk: koppelwerkwoord ✓ (1)
26. “model” ✓ (1)
- [TOTAAL: 30]**

Hoofstuk 7: Sinsleer

Begripstoets (bl. 134–138)

1. Die hoofstuktitel verwys na 'n storm ✓ en die roman na die kind wat met 'n storm geassosieer word. ✓ (1)
2. Die kletterende/hewige reën wat op die dak val. ✓
 EN
 Die geloei/krag van die wind ✓
 EN
 “verskriklike” ✓ (3)
3. *Die leerders gee 'n gepaste gemotiveerde antwoord vir EEN punt, bv.*
 Die geluid wat 'n wolf maak is “huil” of “tjank”, dus is die vergelyking gepas. / Die wind loei en klink soos 'n wolf wat huil. ✓ (1)
4. Die huis se gewel kan intuïem. ✓
 EN
 Skoorstene van die huis kan afgeruk word. ✓
 EN
 Die storm kan dakplate wegwaai. ✓
 EN
 Die storm kan selfs 'n huis aan die ander kant van die berg gaan neersit. ✓ (4)
5. *Die leerders gee TWEE gepaste gemotiveerde antwoorde vir EEN punt elk, bv. ✓*
 Die huis se gewel kan intuïem en die huis vernietig/die gesin kan almal sterf onder die bourommel. ✓
 EN
 Die storm kan dakplate wegwaai en dan is 'n mens onbeskut van die wind en reën. ✓ (2)
6. 'n Verskriklike storm (paragraaf 2) word nie gewoonlik as 'n “wonderlike nag” (paragraaf 3) beskryf nie. ✓ (1)
7. Dis 'n wonderlike nag, want sy kan opstaan en buitentoe gaan. ✓
 EN
 Sy is seker van haar siening, want sy gaan in elk geval buitentoe. ✓
 EN
 “haar hele lyf tril”/“heerlikheid van die storm” (3)
8. Die uile soek skuiling teen die storm. ✓ (1)

9. Hy wil haar waarskynlik beskerm as sy in die nag uitgaan. ✓
EN
Die leerdere gee TWEE gepaste gemotiveerde antwoorde vir EEN punt elk, bv.
Nee, daar is gevaarlike weerligblitse in die lug en dit is so koud buite dat sy moontlik kan verkleum. ✓ (2)
10. “my allakragtie” ✓
EN
Die mans in die familie kry die naam Storm en Storm is ’n meisie. ✓ (2)
11. Jana ✓ (1)
12. Stormkind/StormJana ✓ (1)
13. Die wind ✓ (1)
14. Sy hoor die hoë note van haar ma se fluit. ✓ (1)
15. Sy is waarskynlik nie meer saam met Jana-hulle op die plaas nie/dood. ✓ (1)
16. *Die leerdere gee ’n gepaste gemotiveerde antwoord vir EEN punt, bv.*
Ja, dit pas by die romantitel, want die karakter, StormJana, word uitgebeeld. Ja, dit pas by die romantitel, want die wind waai deur die jong karakter se hare, wat die “storm” of “wind” van haar naam uitbeeld.
OF
Nee, daar is nie ’n kenmerklike stormagtergrond waarin die karakter, StormJana/Stormkind, uitgebeeld word nie. ✓ (1)
17. Dis ’n reëlbekende vervlegting van droom en werklikheid/stukkies van *Stories van Rivierplaas* en flardes donker sprokies. ✓ (1)
18. “flardes” ✓ (1)
- [TOTAAL: 30]**

Onderwerp, voorwerp en gesegde (bl. 138–140)

- 1.
- a) Jannie sing in elke episode ’n Afrikaanse liedjie.
O: Jannie ✓
DV: ’n Afrikaanse liedjie ✓
G: sing ✓
- b) Die lewe is ’n opwindende mallemeulerit.
O: Die lewe ✓
G: is ’n mallemeulerit ✓
- c) Vreugde is dikwels die eenvoud van die lewe ✓
O: vreugde ✓
G: is die eenvoud van die lewe ✓
- d) Jana skryf ’n boek oor haar ervaring as kind op die plaas.
O: Jana ✓
DV: ’n boek ✓
G: skryf ✓
- e) Die weerlig en donderweer in stormweer kan vreesaanjaend wees.
O: Die weerlig en donderweer ✓
G: vreesaanjaend kan wees ✓
- 2.
- a) Onderwerp ✓
Gesegde ✓
- b) Onderwerp ✓
Gesegde ✓
Indirekte voorwerp ✓

- c) Onderwerp ✓
Gesegde ✓
Direkte voorwerp ✓
- d) Onderwerp ✓
Gesegde ✓
- e) Onderwerp ✓
Gesegde ✓

Byvoeglike en bywoordelike bepalings (bl. 140–142)

1.
 - a) Sy sit regop in haar bed. ✓
regop: Bywoordelike bepaling van wyse ✓
 - b) Letjie se blou oë speur oor die veld. ✓
blou: byvoeglike bepaling ✓
oor die veld: bywoordelike bepaling van plek ✓
 - c) Jana sit langs !X'uri op die groot omgevalle boomstomp. ✓
Bywoordelike bepaling van plek ✓
 - d) Met ritmiese bewegings knie sy. ✓
Byvoeglike bepaling ✓
 - e) Die wilde diere ruik die reën wat op pad is ✓
wilde: Byvoeglike bepaling ✓
2. *Die leerders brei die sinne met eie bepalings uit, bv.*
 - a) Niemand luister na ouma Lien met die grysbolla nie.
 - b) Dit is hierdie aanhoudende wind wat haar roep.
 - c) Tarsus die spookperd runnik tevrede en verdwyn ondanks die storm in die nag.
 - d) Sy het haar ma mompelend hoor roep.
 - e) Ouma Lien vat 'n slukkie uit haar beker met die gekraakte oortjie.

Byvoeglike en bywoordelike bysinne (bl. 142–145)

1.
 - a) Byvoeglike bysin ✓
 - b) Byvoeglike bysin ✓
 - c) Bywoordelike bysin van tyd ✓
 - d) Bywoordelike bysin van tyd ✓
 - e) Byvoeglike bysin ✓
 - f) Onderwerpsin
 - g) Gesegdesin ✓
 - h) Onderwerpsin ✓
 - i) Voorwerpsin ✓
 - j) Gesegdesin ✓
 - k) Gesegdesin ✓
2. *Die leerders brei die sinne met eie bysinne soos gevra uit, bv.*
 - a) Sy word wakker van die kletterende reën op die dak, waaronder sy lê.
 - b) Dit is 'n wonderlike nag dat ons mekaar kon ontmoet.
 - c) Ek het gedroom jy slaap onder die boom, waarvan ons al die heerlikste moerbeie gepluk het.
 - d) Die hond se naam is Raka, wat vernoem is na N.P. van Wyk Louw se epiese gedig.
 - e) Lien tel die klip met die mooiste kliproos op waar die stroompie water vloei.
 - f) Waaroor Jana nie wil praat nie, ruk aan die vensters.
 - g) Jana gaan dit uitvind wat jy vir ouma Lien gesê het.

- h) Ouma lyk . . . of sy baie siek is.
- i) Dit het Jana en haar pa ontstel hoe die storm die groentetuin verwoes het.
- j) Waarvan almal gepraat het, blaas in die skoorsteen af.

Infinitiewe vorm (bl. 145–146)

1.
 - a) StormJana vra: “Hoe kan ek die wind vra om te soek na my ma, !X’uri?” ✓
 - b) Sonder om te aarsel duik Lien met haar kop in die diep gat in, sonder om te dink aan ystervarke of slange. ✓
 - c) Sy is gereed om te gaan. ✓
 - d) Ouma Lien help Jana om haar tas te pak. ✓
 - e) Maar om haar ouma stil te kry, pak sy die reënbaadjie in. ✓
 - f) Sonder om Storm te groet, sonder om iets te eet of te drink, verlaat haar pa die huis. ✓
2.
 - a) !X’uri het gekom omdat dit tyd is om Jana se ma te soek. ✓
 - b) Dit is sý wat my gewys het hóé om te kyk waar die Groot Jagter is. ✓
 - c) Het jy iets om te gee? ✓
 - d) Hopelik is Deidre besig om vir die monnike op haar fluit te speel. ✓
 - e) Sonder om iets vreemds op te merk? ✓

Enkelvoudige, saamgestelde en veelvoudige sinne (bl. 146–148)

1.
 - a) Saamgestelde sin wat uit ’n hoofsin en bysin bestaan. ✓
 - b) Veelvoudige sin wat uit twee hoofsinne bestaan. ✓
 - c) Saamgestelde sin wat uit ’n hoofsin en bysin bestaan. ✓
 - d) Enkelvoudige sin met net een gesegde. ✓
 - e) Saamgestelde sin wat uit ’n hoofsin en bysin bestaan. ✓
 - f) Veelvoudige sin met twee hoofsinne. ✓
2. *Die leerders brei die sinne met eie hoofsinne/bysinne soos gevra uit, bv.*
 - a) Sy teken in ’n boek met leë blaaië wat OuStorm vir haar gegee het, want as sy nie teken nie, voer sy die koolstoof met droë wingerdstokkies.
 - b) Jana gaan staan by die krip, waarvan die hout grof is en onder haar hande verweer.
 - c) Die broodpanne lê hoogvol deeg en Letjie skuif die panne in die warm donkerte in.
3.
 - a) Terwyl daar net een gloeilampie is wat kaal en stowwerig in die donkerte gloei, is die huis niks meer as een groterige kamer met ’n hoë spitsdak nie. ✓
 - b) Jana hoor nie wat ouma Lien sê nie, want sy kyk na die klippe voor haar op die vloer. ✓
 - c) Jana hoor nie wat ouma Lien sê nie, aangesien sy na die klippe voor haar op die vloer kyk. ✓
 - d) Kyk hoe nou is die openinge aan die binnekant van die muur wat wyer na buite word. ✓
 - e) Letjie knik, waarna sy weer in ’n bondeltjie teen die rots gaan sit. ✓
4.
 - a) Ouma Lien haal die komberse en lakens een vir een uit. ✓
Ouma Lien skud dit oop. ✓
 - b) Jana kan die liedjies onthou. ✓
 - c) Die wind bring haar weer af aarde toe. ✓
Die wind sit haar saggies op Tarsis die spookperd se rug in die shiraz neer. ✓
 - d) Aan die binnekant van die bas is dit sag. ✓

- e) Aan die binnekant van die bas is dit klam. ✓
StormJana droom van fluitmusiek. ✓

Sinsbou met S(v¹)TOMP(v²) (bl. 149–150)

- 1.
- a) Hulle loop vinnig oor die rivierbrug. ✓
 - b) Sy sleep daaglik 'n droë doringtak. ✓
 - c) Jana met die rooi hare en baie sproete ry snags op die spookperd. ✓
 - d) Mens kan op enige plek pickniek hou. ✓
 - e) Lien het haar kop met moeite in die erdvarkgat gesteek. ✓
2. *Die leerders brei die sinne met eie bepalings soos gevra uit, bv.*
- a) Raka volg Jana van skone angs op die plaas se stofpad af.
 - b) Die geweerloop rus oombliklik in die gate.

Ontkenning (bl. 150–152)

- 1.
- a) Nóg Lientjie nóg Letjie wag om die verskietende ster te sien. ✓
 - b) Daar het niks agter Gousbomhoogte geval nie. ✓
 - c) Lien trek haar trui nooit af tot oor haar hande nie. OF
Lien trek haar trui nie altyd af tot oor haar hande nie. ✓
 - d) Lien en Letjie draai nie heeltemal weg van die stoof nie. OF
Lien en Letjie draai glad nie weg van die stoof nie. ✓
 - e) Het dit niks met die Engelsman wat spook te doen nie? ✓
 - f) Haar ma speel nie fluit nie. ✓
- 2.
- a) Sy weet (nou al) waar om na die hanslammers te soek. ✓
 - b) KleinStorm wil met sy ma praat. ✓
 - c) Sowel Jana as Lien vertel vir KleinStorm waar hulle die klippe gekry het. ✓
 - d) Sy sit steeds regop in haar bed. ✓
 - e) Almal weet waarheen Jana in die nag loop. ✓

Sinstipes (bl. 152–153)

- 1.
- a) Daar het dan visse uitgebroei. ✓
Wat het dan daar uitgebroei? ✓
 - b) Kan Lien al lankal brood knie? ✓
(Sjoe,) Lien knie brood! ✓
Lien, knie brood asseblief. ✓
 - c) Word die horison rooi? ✓
Die horison word rooi. ✓
 - d) Wat gee sy vir die rivierslang wanneer sy by die rivier speel? ✓
 - e) Wonder KleinStorm waar Jana aan haar stories kom? ✓
Waaroor wonder KleinStorm? ✓

Lydende en bedrywende vorm (bl. 154–157)

Lydende vorm (bl. 154–155)

1.
 - a) Die lappieskometers word (deur haar) opgevou. ✓
 - b) Daar word na die klip in sy hand gekyk. ✓
 - c) My skapie is gister kraal toe gejaag. ✓
 - d) Haar ma se fluitmusiek word snags (deur StormJana) gehoor. ✓
 - e) 'n Fluituitvoering word vir almal op die plaas gegee. ✓
 - f) Daar word per trein na Baile Uí Fhiacháin gereis. ✓

Bedrywende vorm (bl. 155–157)

1.
 - a) Die reën(vlae) oorspoel die brêe stoepe om die huis. ✓
 - b) Die wind pluk die gordyn rond. ✓
 - c) Lien maak die bed op.
 - d) Raka sal jou flenters byt. ✓
 - e) 'n Slang het iemand eendag gepik. ✓
 - f) Tarsis en Jana is deur iemand gesien. ✓
 - g) Lien het die koolstoof met hout en steenkool gestook. ✓

Direkte en indirekte rede (bl. 158–160)

Direkte rede (bl. 158–159)

1.
 - a) Deidre: “Ek wonder wat makeer ouma Katherine.” ✓
 - b) !X'uri sê: “Die wind was die mooiste meisie in die hele wêreld.” ✓
 - c) Lien noem/sê: “Ons moet 'n steggie van die malva vir my ma vat.” ✓
 - d) KleinStorm sê: “Deidre, ons Jana loop ook in haar slaap en dwaal ook saam met 'n rooi hond in die veld rond.” ✓
 - e) Lien vra: “Letjie, vertel my asseblief die ou mense se stories?” ✓
 - f) Ouma Lien: “Pasop! Moenie jou hand in die donker gate druk nie.” ✓
 - g) Jana: “Ouma Lien, hoe moet 'n winter wees?” ✓
 - h) Lien: “Letjie, wie slaap almal in die grot?” ✓
 - i) KleinStorm: “Ma, ek is nie heeltemal tevrede met Jana se storie van hoe dit gebeur het nie.” ✓
 - j) Jana: “Pa, die hele lug is vol fluitmusiek!” ✓

Indirekte rede (bl. 159–160)

1.
 - a) Hy roep en moedig hulle aan om 'n graaf en skoffel te kry en te gaan help.
 - b) Ouma Lien maan Storm om versigtig met die geweer te wees, aangesien daar 'n ongeluk kan gebeur.
 - c) !X'uri beveel haar om haar ma te gaan soek.
 - d) Lientjie weier om te eet waar 'n bobbejaan met sy bek gekou het. OF Lientjie sê dat sy nie eet waar 'n bobbejaan met sy bek gekou het nie.
 - e) Jana vra ouma Lien wat die gate in die muur is.
 - f) Jana vra opgewonde of dit is hoe mens dit doen.
 - g) Jana vra ouma Lien of dit steeds die spook is wat die voordeur so oopstamp.
 - h) StormJana vra !X'uri hoe sy die wind kan vra om na haar ma te soek.
 - i) Jana sê in 'n droom aan Raka om haar te los.
 - j) Ouma Lien versoek/vra Storm om te bedaar want die kind het seergekry, maar sy is nie dood nie.

Hersiening (bl. 160–163)

1.
 - 1.1 ONDERWERP: Riana ✓ (1)
 - 1.2 VOORWERP: die storie ✓ (1)
 - 1.3 GESEGDE: vertel ✓ (1)
2. Riana met die mooi glimlag vertel die storie. ✓ (1)
3. eeue oue ✓ (1)
4. Bv. Die verhaal begin een stormnag toe 'n eeue oue olienhoutboom skielik omwaai. ✓ (1)
EN
5. Bywoordelike bepaling van wyse. ✓ (2)
een ✓
EN
6. Bepaalde hooftelwoord ✓ (2)
6. Byvoeglike bysin ✓ (1)
7. Bysin: nadat 'n groot boom omgeval en die mense onder die wortels uitgekruip het (1)
8. nadat ✓ (1)
9. te leef/te oorleef/te gaan soek ✓ (1)
10. na ✓ (1)
11. Byvoeglike bysin ✓ (1)
12. Twee werkwoorde langs mekaar. ✓ (1)
13. !X'uri leer Jana . . . (1)
14. *Die leerders brei die sin met eie bysin soos gevra uit, bv.*
Die leser besef later Letjie Stamboom en !X'uri, van wie daar dikwels gepraat word, is dieselfde mens. ✓ (1)
15. Ouma Lien vra: "Is !X'uri nie maar net 'n verbeelde maatjie nie?" ✓ (1)
16. !X'uri is maar net 'n verbeelde maatjie. ✓ (1)
17. Saamgestelde sin wat uit 'n hoofsin en bysin bestaan. ✓ (1)
18. Kleinstorm neem nie sy dogtertjie Ierland toe nie . . . ✓ (1)
19. Kan sy nou volgens Ierse wetgewing dood verklaar word? ✓ (1)
20. Volgens watter wetgewing kan sy nou dood verklaar word? (1)
21. Byvoeglike bepaling/naamwoord ✓ (1)
22. Jana vind haar oplaas.
Jana weet eindelijk wat met haar ma gebeur het. ✓ (1)
23. Die vrou het gesê dat dit nie gaan ophou reën as Hendrik toe inkom nie. ✓ (1)
24. Ja. Sy arms is uitgestrek en sy kop opgelig om die reën in te drink. ✓ (1)
25. Daar word gejuig oor reën ná droogte. ✓ (1)

[TOTAAL: 30]

Hoofstuk 8: Betekenisleer

Begripstoets (bl. 164–168)

1. By die Gautreinstasie/In Rosebank ✓ (1)
2. Hy het dalk besluit om iets onwettigs te doen. ✓ (3)
Jurie bewe ✓ en sy keel is droog ✓.
3. Mazda 323 ✓ (1)
4. Nee, hy het nie 'n sleutel om die deur mee oop te sluit nie. ✓ (1)
EN
5. “forseer” ✓ (2)
Bakerstraat ✓
EN
Oxford ✓
EN
Glenhovestraat ✓ (3)
6. Om kop te hou beteken om nie senuweeagtig voor te kom nie./te maak of hy eerlik optree. ✓ (3)
Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir TWEE punte aan, bv.
Nee, hy kyk herhaaldelik in die truspieëltjie en wonder of kameras hom afgeneem het en bewe toe hy in die trein klim.
EN
Ja, hy hou sy kop laag ná hy die kar parkeer het sodat 'n sekuriteitskamera hom nie afneem nie en raak rustig toe die trein vertrek. ✓✓ (3)
7. “perron” ✓ (1)
8. Hy kyk nie na die sekuriteitskamera nie. ✓ (1)
EN
Hy trek sy baadjie se kraag hoog op. ✓ (2)
9. *Die leerder bied eie antwoorde vir EEN punt elk aan, bv.*
Hy wil boodskappe van sy ouers lees, want hy is 'n tiener en is laat op sy eie uit. ✓ (2)
EN
Ja, sy ouers het nog nie gevra waar hy hom bevind nie en hy hoef nie haastig by die huis uit te kom en in die moeilikheid beland nie. ✓ (2)
10. *Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Ja, tieners is gewoonlik honger as hulle by die huis kom en kyk vir die eetgoed in die yskas. ✓ (1)
11. Sy pa is nie bekommerd oor hom nie/ma woon nie by hulle nie. ✓ (1)
12. Moontlik sy pa/iemand met wie hy 'n huis deel. ✓ (1)
13. Hy bedank sy ma dat sy vir Hop geleer het om lekker kos te maak, maar hy eet nie die kos nie. ✓ (1)
14. *Die leerder bied 'n eie antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Ja, hy wou sy ma se gevoelens seermaak om te sê hy het nie die kos gemaak nie. (1)
OF
Nee, hy het nie die e-pos so laat in die aand gestuur nie, want dit sou sy ma wakker maak. ✓ (1)
15. Hy is versigtig vir die polisie/weet dat hy iets onwettigs gedoen het. ✓ (1)
16. Motors het mekaar gestamp./Daar was 'n motorongeluk. ✓ (1)
17. *Die leerder bied 'n eie antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Ja, dit is 'n ongelukstoneel en die motors het moontlik teen die verkeerslig gebots, daarom is die polisievroutjie op die toneel om die verkeer te herlei. ✓ (1)
18. “bekronings” ✓ (1)

19. *Die leerder bied 'n eie antwoord vir TWEE punte aan, bv.*
 Jurie is nie gewoond aan sy dade nie, want hy begin angstig voel en sweet en sy lyf word as hy die polisie sien, want hy bestuur sonder 'n lisensie en 'n sleutel in die aansitter. Hy sal gearrester word as die polisie hom in die gesteelde motor betrap. ✓✓ (2)

[TOTAAL: 30]

Letterlike (denotatiewe) en figuurlike (konnotatiewe) taalgebruik (bl. 168–169)

- 1.
- a) Figuurlik: Dit word laat. ✓
 - b) Figuurlik: Hy vervies hom vir mense se swak bestuursvermoë. ✓
 - c) Figuurlik: Die verkeerslig is stukkend. ✓
 - d) Figuurlik: Hy moet iewers gaan kuier. ✓
 - e) Figuurlik: Hy gaan baie hard aan fliedmakery werk. ✓
 - f) Figuurlik: Sake wat verby is, moet in die verlede bly. ✓

Idiomatiese taalgebruik: Idiome, spreekwoorde en spreuke (bl. 170–172)

1.

1.1	D	1.2	C	1.3	E	1.4	B	1.5	F	1.6	A
-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---

2.

- a) 'n Slimjan wees. ✓
- b) Die rug op iemand draai. ✓
- c) 'n Ou kalant wees. ✓
- d) Met dapper en stapper. ✓
- e) Tjoekie toe. ✓

3.

3.1	E	3.2	D	3.3	B	3.4	A	3.5	C
-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---

- 3.1 'n Doring in die vlees.
- 3.2 'n Druppel aan die emmer.
- 3.3 Vir die gelag betaal.
- 3.4 Smee die yster terwyl dit warm is.
- 3.5 Alle deure staan vir jou oop.

4. *Die leerders maak eie sinne met die idiome, bv.*

- a) Wees altyd hoflik met mense wat jy teëkom, maar maak seker dat jy jou bemoei met die regte vriende.
- b) Sy het dieselfde storie van die begin tot die einde oorvertel.
- c) Die skelm probeer die man omkoop om vir hom 'n alibi te gee, maar die man weier om enige omkoopgeld te aanvaar.
- d) Deur om vroeg op te staan, het Jana voor ontbyt al die eiers gaan haal en die bokke gaan melk.
- e) Hoe meer mense help, hoe ligter is die taak wat afgehandel moet word.
- f) Jana was te haastig om al die oggendtake te verrig en het vergeet om hoenderhok toe te trek.
- g) Daar is gerugte dat die besturende direkteur poste vir familie en vriende aanbied.

Kollokasies (vaste verbindings) (bl. 172)

1.

- a) haar ✓
- b) gespoor ✓
- c) dun ✓
- d) droog ✓
- e) praat ✓
- f) vertrek ✓ (*Erratum – sal met herdruk reggestel word.*)
- g) dank ✓
- h) keur ✓
- i) roer ✓
- j) vlam ✓
- k) hand ✓
- l) omega ✓

Sinonieme (bl. 172–173)

1.

- a) ergerlik ✓
- b) tot siens ✓
- c) beeldradio ✓
- d) rolprent ✓
- e) valhelm ✓

2.

- a) motor ✓
reukwater ✓
- b) Dame ✓
- c) afgemat ✓
- d) base ✓
- e) gedagte ✓
- f) hittige ✓
- g) doodstil ✓
- h) Vader ✓
- i) Min ✓
- j) werkswyse ✓

Antonieme (bl. 174–175)

1.

- a) onlangs ✓
- b) splinternuwe ✓
- c) hard ✓
- d) doelbewus ✓
- e) onsigbaar ✓

2.

- a) inklim ✓
- b) eerste ✓
- c) oral ✓
- d) uitgerus ✓
- e) lawaaierig ✓
toe ✓
- f) naby aan ✓

- g) lewende ✓
- h) versadig ✓
- i) links ✓
- j) bekende ✓
- k) aan ✓
- l) donker/skemer ✓
- m) nader ✓

Homofone (bl. 175–176)

1.
 - a) Hy wonder wanneer sy die (rys/reis) begin beplan het. ✓
 - b) Jou (viets/fiets) is reg. ✓
 - c) Hy bewe en sy (fel/vel) kriewel. ✓
 - d) 'n (Lyer/Leier) kom maak hulle uitmekaar. ✓
 - e) Hy sal probeer om (Tarzan-styl/Tarzan-steil) aan te leer. ✓
 - f) Sy (fat/vat) 'n sluk van haar koffie. ✓
 - g) Buite is dit nog effens (lig/lug). ✓
2. *Die leerders maak 'n sin van hul eie met elke woord sodat die betekenis duidelik blyk, bv.*
 - a) Die nood is groot onder die haweloses.
Die voorsanger het die noot ingesit.
 - b) Sy klere was yaal van die stof.
Ek het probeer om dit te doen, maar het gefaal.
 - c) 'n Fonds is gestig om die haweloses te help.
Die ontdekking van die geraamte op die strand was 'n groot argeologiese vonds.
 - d) My pa sit altyd aan daardie end van die tafel. OF Die rivier mond aan die end van die kloof in die see uit.
Ons het 'n ver ent geloop.
 - e) Die soldaat het sy lewe veil vir sy land en sal enigiets doen om ons te beskerm.
God se beloftes feil nooit.

Homonieme (bl. 176)

1. *Die leerders maak 'n sin van hul eie met elke woord sodat die betekenis duidelik blyk, bv.*
 - a) Prins William is 'n lid van die koningshuis.
Die dokter lig die lid van die kind se oog op.
Ek het roerloos gesit en nie 'n lid verroer nie.
 - b) Ons swem in die meer.
As jy meer geld wil hê, moet jy harder werk.
 - c) Weet jy al of jy kan saamgaan?
Die kampeerders het water in kanne saamgery.
 - d) My ouma het die gans se vere gepluk om 'n kussing te maak.
Dit is nou gans te laat om jammer te sê.
 - e) Die konsert is in die saal gehou.
Saal die perde op.

Paronieme (bl. 176–177)

1. *Die leerders maak 'n sin van hul eie met elke woord sodat die betekenis duidelik blyk, bv.*
 - a) Nadat die inskrywings beoordeel is, is die wenner aangekondig.
Die massamoordenaar is deur almal vir sy dade veroordeel.
 - b) Ek erken dat ek 'n fout gemaak het.
Ek het my neef herken al het ek hom jare laas gesien.

- c) Die ontvoerde baba is lewend opgespoor en met haar ma verenig.
Sy musiek is lewendig en energiek; dit laat 'n mens se voete jeuk.
- d) Suid-Afrika het 'n president as staatshoof.
As 'n vroueslaner 'n ligte straf opgelê word, sal dit 'n slegte presedent skep vir die verhoor van mans wat vroue mishandel.
- e) Ek het my bedenkinge oor ons sokkerspan se kanse om te wen; hulle het nie genoeg dissipline nie.
Die regter se geloofwaardigheid is onder verdenking weens sy partydigheid in die hofsaak.

Doeblette (bl. 177–178)

1. *Die leerdere maak 'n sin van hul eie met elke woord sodat die betekenis duidelik blyk, bv.*
 - a) Ná 'n lang reis het ek eindelik daar aangekom.
 - b) Sy jongste bundel gedigte het pas verskyn.
 - c) Japan is 'n duur land, daarom moet jy sorg dat jy ekstra geld saamneem.
 - d) Die skrywer laat lewe sy karakters; hy skep mense van vlees en bloed.
 - e) Ons skenk elke maand geld vir die haweloses.
 - f) Ons swaai aan die boom se takke.
 - g) Dis tyd om met die waarheid vorendag te kom en al sy sondes openbaar te maak./Nadat haar gesig in die ongeluk geskend is, wil sy nie in die openbaar verskyn nie.

Een woord vir 'n omskrywing (bl. 178)

1.
 - a) resensent ✓
 - b) première ✓
 - c) analfabeet ✓
 - d) akwarium ✓
 - e) obelisk ✓
 - f) prinsipaal ✓
2. *Leerdere verskaf omskrywings, bv.*
 - a) 'n Dagvaardiging is 'n geregtelike dokument waarin iemand voor die hof gedaag word om vir 'n saak te getuig of te verskyn.
 - b) 'n Afsitter is iemand wat in sportswedlope of -wedrenne die sein gee om weg te spring.
'n Afsitter is 'n soort snymasjien. / 'n Afsitter is die deel van 'n aambeeld waarop ysters deur 'n smid geslaan word.
 - c) 'n Emigrant is iemand wat sy vaderland verlaat om hom/haar in 'n ander land te vestig.
 - d) 'n Skolier is 'n skoolgaande individu ('n leerder).
 - e) 'n Immigrant is iemand wat hom in 'n ander land vestig ('n nedersetter).

[Bron: PharosOnline – Verklarende Afrikaanse Woordeboek.]

Hersiening (bl. 179–182)

1. Rian vra wat Suid-Afrika nog die moeite werd maak. ✓ (1)
 2. Ek het nie onlangs seker een van die swakste radioprogramme van my lewe aangebied nie. ✓ (1)
 3. swakste/lamlendigste ✓ (1)
- EN
4. wonder (oor) ✓ (2)
 4. Suid-Afrika ✓ (1)

5. *Die leerder bied twee sinne aan om die betekensverskil aan te dui, bv.*
bedink: Jana het allerhande maniere bedink om uit die reën te ontsnap. ✓
EN
verdink: Fiela Komoetie word van ontvoering van 'n jong kind uit die Knysnabos
verdink. ✓ (2)
6. Vraagsin ✓ (1)
7. 'n Seremoniemeester is 'n persoon wat by 'n funksie die leiding neem. ✓ (1)
8. gedugte ✓ (1)
9. spreker/geleentheidspreker ✓ (1)
10. Konnotatief, dit verwys na die hoop/verwagting dat dit goed sal gaan. ✓ (1)
11. Hulpwerkwoord van modaliteit ✓
EN
- Bv. Die water word in die kan gegooi.* ✓ (2)
12. Om met ander oë te kyk, beteken om op 'n ander manier na iets te kyk – hier beteken dit om die goeie te probeer raaksien. ✓ (1)
13. Om berigte vir die media te lewer/verslag van gebeure in die media te doen. ✓ (1)
14. Dié ✓ (1)
15. grappig ✓ (1)
16. Die skool is tydens Desember vir die skoolvakansie gesluit. ✓ (1)
17. Hy raak dinge oor Suid-Afrika kwyt wat ek nie geweet het nie. ✓ (1)
18. Hy sê: “Die koelste boomhuis in die wêreld word in die Lion Sands-wildreservaat in die Krugerwildtuin aangetref.” ✓ (1)
19. Konnotatief, dit verwys na vriendelike mense/mense wat vir ander omgee. ✓ (1)
20. o-se-a-ne ✓ (1)
21. Dan is daar die walvisse, die pikkewyne, die grotte, maar veral die ongelooflike, vriendelike en warm mense. ✓ (1)
22. Die mis hang soggens laag oor die vlei, wat sigbaarheid belemmer. ✓ (1)
23. Die fyt aan haar vinger behoort deur 'n dokter behandel te word. ✓ (1)
24. *Die leerder bied twee sinne aan om die betekensverskil aan te dui, bv.*
belê: Ek gaan my spaargeld belê sodat ek Desembervakansie vir my 'n nuwe lyfplank kan koop. ✓
verlê: Ek het my beursie iewers verlê en soek al heeloggend daarna. ✓ (2)
25. gravis ✓
Word op sommige name/vreemde name gebruik. ✓ (2)
26. Dit is deel van die uitroepsin. ✓ (1)

[TOTAAL: 30]

Hoofstuk 10: Vraestelle

Vraestel 1: Junie (bl. 205–216)

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1

- 1.1 “’n Hawe” ✓ (1)
- 1.2 Die pikkewynkuikens moet elke twee uur (van 06:00 tot 21:00) gevoer word. ✓
Die pikkewynkuikens moet medisyne gegee word. ✓
Die pikkewynkuikens kry ’n spesiale formule ✓ en word ook visse gevoer. ✓ (4)
- 1.3 Hulle is nie by hul ouers in die see nie. ✓
Hulle is in die hospitaal. ✓ (2)
- 1.4 “katastrofiese” ✓
Sonder vere kan hulle nie in die koue water swem nie. ✓
Sonder vere kan hulle nie oorleef nie. ✓ (3)
- 1.5 *Die leerder bied TWEE gemotiveerde antwoorde vir EEN punt elk aan, bv.*
Ja, dan kan die navorsers op navorsing/ander belangrike sake konsentreer.
EN
Dit kan tot ’n groter bewuswording van pikkewyne lei as meer mense met hulle werk. ✓✓ (2)
- 1.6 ’n Feit, dit is ’n kenner wat die inligting gee ✓ en daar word bepaalde statistiek gegee. ✓ (2)
- 1.7 Tekort aan voedsel/vis/sardyne ✓
Besoedeling ✓
Verandering in die klimaat ✓ (3)
- 1.8 Ja, dit laat die leser oor die wyse waarop pikkewyne sterf nadink. ✓ (1)
- 1.9 Ja, dit dui daarop dat die pikkewynbevolking daal. ✓ (1)
- 1.10 Indien hulle swem, kan vere wat nie waterdig is nie, tot hul verdrinking bydra. ✓ (1)
- 1.11 Reënwater ✓
Munisipale water ✓ (2)
- 1.12 Ja, die water word filtreer sodat dit veiliger vir pikkewyne is. ✓ (1)
- 1.13 Nee, die water word filtreer vir hergebruik ✓ en dié water kan in tuine hergebruik word. ✓ (2)
- 1.14 Hulle gee om vir die pikkewyne wat voor die mens hier was en wil hê hulle moet voortbestaan. ✓ (1)
- 1.15 *Die leerder bied ’n eie antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Diegene wat oliebesoedeling veroorsaak. ✓ (1)
- 1.16 *Die leerder bied ’n eie antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Ja, die pikkewyn verwoed die natuur wat teen die skadelike gevolge van besoedeling moet probeer oorleef.
- 1.17 Ná die (olie)besoedeling aan hul vere. ✓
“oliestoring” ✓ (2)

[TOTAAL AFDELING A: 30]

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2

Nasien van die opsomming:

- Opskrif/titel: Daar word nie van leerders verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
- Leerders moet die opsomming in hul eie sinne, in enige volgorde, skryf.
- Slegs wenke wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk/bepanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Leerders moet die korrekte getal woorde aandui.
- Punte word soos volg toegeken:
 - o 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
 - o 3 punte vir taal
 - o Puntetotaal: 10
- Verspreiding van punte vir taal wanneer die leerders nie woordeliks aangehaal het nie:
 - o 1–3 feite korrek: Ken 1 punt toe
 - o 4–5 feite korrek: Ken 2 punte toe
 - o 6–7 feite korrek: Ken 3 punte toe
- Verspreiding van punte vir taal wanneer leerder woordeliks aangehaal het:
 - o 6–7 direkte aanhalings: Ken geen punte vir taal toe nie
 - o 1–5 direkte aanhalings: Ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- Tel van woorde:
 - o Die nasiener moet die aantal woorde wat gebruik is, tel.
 - o Geen punte word afgetrek as die leerder nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde verkeerd aangedui is.
 - o As die getal woorde oorskry is, word tot by die laaste sin waarin die getal woorde oorskry word, gelees. Die res van die opsomming word geïgnoreer.
 - o Korter opsommings wat die vereiste stadiums bevat, mag nie geïgnoreer word nie.

AANHALING UIT TEKS		MOONTLIKE BEWOORDING	
1	<i>. . . moet jy onthou om sy kos ook in te pak.</i>	A	Pak die hond se kos in.
2	<i>. . . is dit belangrik om 'n groot bottel vars water saam met Wagter se waterbak in te pak</i>	B	Pak 'n groot bottel water saam met sy waterbak in.
3	<i>. . . is dit ook belangrik om seker te maak jou hond is gebad voordat jy vertrek.</i>	C	Maak seker dat die hond gebad is voordat julle vertrek.
4	<i>Sorg dat hy genoeg spasie het en gemaklik en sag kan lê</i>	D	Sorg dat daar genoeg spasie in die motor is sodat die hond gemaklik en sag kan lê.
5	<i>As jou hond die hele agtersitplek tot sy beskikking het, sit 'n sitplek-hangmat in</i>	E	Sit 'n sitplek-hangmat in as die hond die hele agtersitplek tot sy beskikking het.
6	<i>Elke hond het sy gunstelingspeelding – pak dit in!</i>	F	Pak die hond se gunstelingspeelding in.
7	<i>Pak vir Wagter ook 'n noodhulpkissie in, met antiseptiese middels, verbande, medisyne, ens.</i>	G	Pak 'n noodhulpkissie vir Wagter in.

GETAL WOORDE: 69

Pak die hond se kos in. Pak 'n groot bottel water saam met sy waterbak in as julle op 'n reis vertrek. Verder moet jy seker maak dat die hond gebad is voordat julle vertrek. Sorg ook dat daar genoeg spasie in die motor is sodat die hond gemaklik en sag kan lê. As die hond die hele agtersitplek tot sy beskikking het, kan 'n sitplek-hangmat gebruik word. Pak die hond se gunstelingspeelding in en moenie vergeet om die noodhulpkissie vir Wagter in te pak nie.

AANTAL WOORDE: 86

[TOTAAL AFDELING B: 10]

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

VRAAG 3

- 3.1 beste ✓ (1)
- 3.2 Op die hond.
Hy wil na 'n ruimte gaan waar die kat nie kan oorneem nie. ✓ (1)
- 3.3 Vorm die vergrotende trap van vergelyking. ✓ (1)
- 3.4 por-te-feul-je (1)
- 3.5 Dat jy deur die betrokke maatskappy 'n ander/beter huis kan aankoop/'n huis kan koop wat by jou behoeftes sal pas. ✓
Die leerder gee 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt, bv.
Ja, die maatskappy maak voorsiening vir al die behoeftes van die koper. ✓ (2)
- 3.6 Dat die maatskappy die regte ruimte/huis vir jou beskikbaar het om te koop. ✓ (1)
- 3.7 Soos kat en hond baklei ✓ (1)
- 3.8 Nee, die hond baklei nie met die kat wat sy hondehok oorgenem het nie. ✓ (1)
- 3.9 vir ✓ (1)
- [10]

VRAAG 4

- 4.1 'n ✓ (1)
- 4.2 Wát ✓ (1)
- 4.3 Sylvester sit spoorsnyers ore aan, want hy is eers ná drie weke aangekeer. ✓ (1)
- 4.4 daggies ✓ (1)
- 4.5 Die spoorsnyers het nie daarin geslaag om die leeu op te spoor nie. ✓ (1)
- 4.6 vier-en-twintig/
vier en twintig ✓ (1)
- 4.7 Liefde ✓
Die leerder gee TWEE gemotiveerde antwoorde vir EEN punt elk, bv.
Ja, hy is 'n liefdevolle pa wat sy kind in 'n waentjie rondstoor.
EN
Hy tree liefdevol op om met sy kinders om die etenstafel te sit en gesels. (3)
- 4.8 Sylvester is 'n leeu wat "wild" genoem word en die koerant is vir wild/wilde diere bedoel. ✓ (1)
- [10]

VRAAG 5

- 5.1 diftong ✓ (1)
5.2 wild + lief ✓ (1)
5.3 mense ✓ (1)
5.4 ko-men-taar ✓ (1)
5.5 *Die leerder bied 'n sin met "berug" aan vir EEN punt, bv.*
Daardie woonbuurt is berug vir sy hoë misdaadsyfer. ✓ (1)
5.6 In 'n geografies eiennaam waar 'n rigtingkomponent en 'n eiennaam voorkom, word 'n
koppelteken gebruik. ✓ (1)
5.7 Dui 'n nuwe lettergreep aan. ✓ (1)
5.8 Volgens die beginsel van gelykvormigheid ✓ (1)
5.9 Boshoff het op YouTube geskerts dat die padder met sy skrikwekkende strydkreet hom
teen sy teenwoordigheid gewaarsku het. ✓ (1)
5.10 Professor ✓ (1)
- [10]
[TOTAAL AFDELING C: 30]
[GROOTTOTAAL: 70]

Vraestel 1: November

AFDELING A: LEESBEGRIP (bl. 217–228)

VRAAG 1

- 1.1 “swierige” en “nederige” ✓ (1)
- 1.2 In die supermarkte kon die spreker ook met die vreemde/eksotiese van die land kennis maak wat nie in die vaderland bestaan nie. ✓ (1)
- 1.3 La Buena María ✓
Die goeie Maria ✓ (2)
- 1.4 Dieselfde sirkelvorm ✓ en randjie ✓ (2)
- 1.5 Dat dit eg Suid-Afrikaans is. ✓
Dat die Marie-beskuitjie deur adellikes inspireer is. ✓
Dat die Marie-beskuitjie al 150 jaar oud is. ✓
Dat die Marie-beskuitjie basies wêreldwyd geniet word. ✓ (4)
- 1.6 Peek Freans ✓
Die Marie-beskuitjie is geskep om Maria en Alfred se huwelik te gedenk. ✓ (2)
- 1.7 Dit was die laaste keer dat ’n Romanof met ’n lid van die Britse koningshuis trou. ✓ (1)
- 1.8.1 “bedenkinge” ✓ (1)
- 1.8.2 Nee, die huwelik het nie lank gehou nie. ✓ (1)
- 1.8.3 Alhoewel koningin Victoria se bedenkinge oor die huwelik korrek bewys is, word die huwelik steeds met die Marie-beskuitjie gedenk. ✓ (1)
- 1.9 Die hedendaagse koekies het luukse vulsels terwyl “hardtack” net ’n growwe skeepskoekie is. ✓ (1)
- 1.10 *Die leerder gee ’n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt, bv.*
Nee, fyngebak is deesdae baie meer deftig as wat die Marie-beskuitjie is. ✓ (1)
- 1.11 Want die bruid was van Russiese afkoms. ✓ (1)
- 1.12 Hy het nie besef hoe gewild dit sal word nie. ✓
Die wêreldwye voordeel daarvan is dat die Marie-beskuitjie deur verskillende maatskappye gebak kan word. ✓
In Suid-Afrika kan die koekies deur Baumann’s Biscuits gebak word; dit hoef nie ingevoer te word nie. ✓ (3)
- 1.13 Daar kan verskillende disse met die Marie-beskuitjie gemaak word, dit hoef nie net so geëet te word nie. ✓ (1)
- 1.14 Albei eet die Marie-beskuitjie met botter tussen die twee beskuitjies gesmeer. ✓ (1)
- 1.15 Ja, dit dui op die S’mores wat met Marie-beskuitjies gemaak kan word. ✓ (1)
- 1.16 *Die leerder gee ’n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt, bv.*
Ja, dit ondersteun die gedagte van die veelsydige Marie-beskuitjie. ✓ (1)
- 1.17 Jy kan dit oor die kole braai ✓ of onder die oond se rooster-element ✓ (1)
- 1.18 Daar is ’n malvalekker tussen die lae koekies op die foto waarvan in paragraaf 13 melding gemaak word. ✓ (1)

[TOTAAL AFDELING A: 30]

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2

Nasien van die opsomming:

- Opskrif/titel: Daar word nie van leerders verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
- Leerders moet die opsomming in hul eie sinne, in enige volgorde, skryf.
- Slegs wenke wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk/bepanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Leerders moet die korrekte getal woorde aandui.
- Punte word soos volg toegeken:
 - o 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
 - o 3 punte vir taal
 - o Puntetotaal: 10
- Verspreiding van punte vir taal wanneer die leerders nie woordeliks aangehaal het nie:
 - o 1–3 feite korrek: Ken 1 punt toe
 - o 4–5 feite korrek: Ken 2 punte toe
 - o 6–7 feite korrek: Ken 3 punte toe
- Verspreiding van punte vir taal wanneer leerder woordeliks aangehaal het:
 - o 6–7 direkte aanhalings: Ken geen punte vir taal toe nie
 - o 1–5 direkte aanhalings: Ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- Tel van woorde:
 - o Die nasiener moet die aantal woorde wat gebruik is, tel.
 - o Geen punte word afgetrek as die leerder nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde verkeerd aangedui is.
 - o As die getal woorde oorskry is, word tot by die laaste sin waarin die getal woorde oorskry word, geles. Die res van die opsomming word geïgnoreer.
- o Korter opsommings wat die vereiste stadiums bevat, mag nie gepenaliseer word nie.

AANHALING UIT TEKS		MOONTLIKE BEWOORDING	
1	<i>Moenie begin rook nie.</i>	A	Jy moenie begin rook nie.
2	<i>Moenie nou oor 'n kêrel stres nie</i>	B	'n Wenk is om nie oor 'n kêrel te stres nie.
3	<i>Wees vriendelik met almal, seuns en meisies.</i>	C	Wees met seuns en meisies, met almal, vriendelik.
4	<i>Leer asseblief om reg te spel.</i>	D	Jy moet leer om reg te spel
5	<i>Waardeer jou ouers.</i>	E	Jy moet jou ouers waardeer.
6	<i>Moenie so bang wees om foute te maak nie.</i>	F	Dis nie nodig om bang te wees om foute te maak nie.
7	<i>En die belangrikste, moenie so haastig wees om groot te word nie</i>	G	Moenie haastig wees om groot te word nie.
AANTAL WOORDE: 56			

'n Wenk vir jou sestienjarige self is dat jy nie moet begin rook nie. 'n Ander wenk is om nie oor 'n kêrel te stres nie. Verder moet jy vriendelik met seuns en meisies, wees, met almal. Jy moet ook leer om reg te spel. Jy moet jou ouers waardeer. Onthou dat dit nie nodig is om bang te wees om foute te maak nie en moet beslis nie haastig wees om groot te word nie.

AANTAL WOORDE: 76

[TOTAAL AFDELING B: 10]

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

VRAAG 3

- 3.1. beter ✓ (1)
- 3.2. ou/jou ✓ (1)
- 3.3. Dit beteken dat jy jou op jou beste sal gedra. ✓
Ja, die produk word op jou skoene gebruik wat aan jou voete is. ✓ (2)
- 3.4. Konnotatief, dis eintlik die skoene wat gaan skitter, wat 'n goeie indruk van die kinders by
ander sal laat. ✓ (1)
- 3.5. Kompleks, aangesien dit uit twee stamme bestaan. ✓ (1)
- 3.6. 'n Eienaam van 'n vreemde herkoms koppel met 'n koppelteken aan 'n ander woord. (1)
- 3.7. Besitlike voornaamwoord ✓ (1)
- 3.8. *Die leerder gee 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt, bv.*
Ja, dit dui op die politoer wat die kinders (deur hul skitterende skoene) 'n netjiese voorkoms
gee./Ja, bydrae tot die kinders se selfvertroue op skool sodat hulle in die klas/op skool skitter
(presteer). ✓ (1)
- 3.9. skolier ✓ (1)
- [10]

VRAAG 4

- 4.1. Die ellips is aan die einde van die opskrif en maak die leser nuuskierig oor wat gaan
gebeur. ✓ (1)
- 4.2. "moet opkom vir jouself" ✓ (1)
- 4.3. Johan het opgehou om tennis te speel./
Hou nou op om my te terg! ✓ (1)
- 4.4. Sy het vir my gesê: "As praat nie help nie, gaan Johan maar moet voel." ✓ (1)
- 4.5. "aa" ✓ (1)
- 4.6. Het jou ma jou nie geleer hoe om met meisies te gesels nie? ✓ (1)
- 4.7. Die seun moet deur iemand tereggewys word/op sy swak gedrag gewys word. ✓ (1)
- 4.8. *Die leerder bied 'n eie gemotiveerde antwoord vir EEN punt aan, bv.*
Nee, alhoewel dit by die woede van die seun aansluit, is dit nie goeie taalgebruik nie.
OF
Ja, dit ondersteun die emosie/woede wat die seun voel. ✓ (1)
- 4.9. Woede ✓
Ja, die woord word in hoofletters geskryf wat op woede dui. ✓ (2)
- [10]

VRAAG 5

- 5.1 “om te tel” ✓ (1)
5.2 Christiaan du Plessis ✓ (1)
5.3 buie: *Die leerder maak 'n eie sin, bv. Die meisie se verskillende buie veroorsaak dat sy as buierig bekend staan.* ✓ (1)
5.4 Univ. ✓ (1)
5.5 Vorm 'n aanwysende voornaamwoord/dui op 'n spesifieke universiteit ✓ (1)
5.6 *Die leerder brei “Dit” met 'n onderwerpsin uit, bv. Wat hy nou doen, is glo hoe hy bye tel.* ✓ (1)
5.7 nasalering en vokalisering ✓ (1)
5.8 eenvoudige ✓ (1)
5.9 in-druk-we-ken-de ✓ (1)
5.10 Byvoeglike bysin ✓ (1)
[10]
- [TOTAAL AFDELING C: 30]
[GROOTTOTAAL: 70]